

Uj Kelet
nt Maniu
ahonnan
sba.

ter-

us 13. A
lás állott
—49 ezer
ü búzáé
termése
00 lej. az
ca 21.000
zállításra

ek
észeti

ztus 13.
gymiszter
ba utazik
nepségek-
Popovici
iolból va
cába ér-

adban

Uj Kelet
p egyhavi
fancsak a
oga Octa-
ött, onnan
sbe, mert
ogram vi-

sziró-
obant

Uj Kelet
vei Corla-
as robba-
gép rob-
besített. A
szállítot-
meghalt,

zelbe
hove-
a-

hove Ka
Bazelbe
gresszust-
való meg
enry de
nn, Cail-
elitjéből.
fog ta-

re. meli

r leghi-
önyv ára
utánvét-
ók jegy-

A
erelési
ezaul

a legju-
s aráján-
zit.

kiadó Rt.
Baron L.
sban 9-77.

Taxa postală
plăteite în num.
No. 224.716 929.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Cluj-Kolozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 10.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 1, negyedévre 3,
félévre 6, egészévre 10 dollár. Hír-
detések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánsági
zsidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Bérmentetlen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését nem vállaljuk. Fő-
szerkesztő dr. Marton Ernő, Fele-
lős szerkesztő Jámor Ferenc,
Bukaresti szerkesztő: Hátszegi
Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 31.

Ara 5 lej

Kedd, 1932 aug. 16.

5692. ÉV
AB 14.

XV. ÉVF.
185. SZÁM

Pihennek a politikusok

Tegnap és ma nem történt semmi Bu-
karestben.

Ünnep lévén, a parlament két napos
szünetet tartott és a politikusok szerte-
széjjel szaladtak egy kis friss levegőt
szívni.

Maniu Badacsonyba utazott.

Vaida, Popovici Mihály és Lugosanu
Tekirghiolban fürödtek a tengerben.

Samsonovici, a hadügyminiszter, a
konstancai strandon sétált.

Calinescu Pitestiben weekendezett.

Duca romanmegyei birtokán töltötte
az ünnepet.

Jorga pedig Mangaliaban pihente ki
legfrissebb bukaresti fáradalmait.

Keddre mindnyájan visszajönnek. Re-
melhetőleg hoznak magukkal egy kis üdi-
tő hegyi szelet és egy kis tisztultabb ten-
geri levegőt.

Nagyon elkélne a parlamentben.

Kolera és árvíz

Japán bevonult Mandzsuriába és dur-
ván leigázta.

Kínai bandák élet-halálharcot vívtak és
vívna ma is, hogy a „független” Mand-
zsuriát megszabadítsák függetlenségétől.

Japán elismeri a független Mandzsuri-
át, a nagyhatalmak viszont nem ismer-
ik el.

Háborus feszültség, világkonfliktusok
lehetősége az egész Távolkeleten.

Imperialista célkitűzések nyugtalanít-
ják az egész világ békéjét.

Tömegek éheznek Kínában...
Tömegek éheznek Japánban...
Es pár nap leforgása alatt a kolera és
az árvíz harmincöt ezer embert pusztított
el — Mandzsuriában.

A kolera, mely a „győzelem” és a ke-
leti háború nyomában jár.

Es az árvíz, mely ellen a védekezést a
háború miatt felejtették el.

Harmincöt ezer hősi halott — pár nap
alatt.

De legalább nem gyújtóbombától es-
tek el.

„Csak” kolerától, „csak” árvízről!

Amerikai intranzigencia

Amikor az amerikai plutokrácia még
hatalma tetőpontján állott, elvi és erköl-
csi intranzigenciájának egyik közismert
szólama az volt, hogy Amerika soha és
semilyen körülmények között nem ismeri
el a szovjetet.

Ezt az intranzigenciát persze nem hol-
mi mély filozófiai meggyőződés támasz-
totta alá, — ilyesmitől ma sem kell fél-
teni a yenkik Amerikáját.

Ez az intranzigencia a prosperityre és
a kapitalizmus kikezhetetlenségére épült,
melyet az egyetemes korrupció, az ameri-
kai tömegek politikai éretlensége és a
közigazgatás bandita-erkölése vont körül
áttörhetetlennek látszó drótsóvénnyekkel.

S valóban: ha az ellentétek szélsőségeit
szemléltető példával akarnók illusztrálni,
ugy keresve sem találhatnánk megfelelőb-
bet, mint a hyperkapitalista Amerikát és
a szélsőségesen antikapitalista Szovjet-
országot.

Am nemcsak a világi dicsőség sorsa
változó, hanem az intranzigenciáé is.

Immár két éve annak, hogy „beszédese-
tények igazolják, miszerint a prosperity
nem az örökkévalóság jegyében született,
sőt ellenkezőleg: a válság lejtőjén egyet-
len ország sem csuszott olyan mélyre,
mint éppen a hyperkapitalista Amerika.

Es éppen e ténynél fogva talán sehol
sem forog olyan nagy és közeli veszély-
ben a plutokrácia hatalma, mint éppen
Amerikában.

Már pedig a hatalom édes és meg-
tartása megéri az intranzigencia feláldo-
zását. Amerikában az üzlet mindig előtte

A nagyhatalmak nem ismerik el a független Mandzsuriát.

London, aug. 15. Stimson amerikai
külsügyi államtitkár nyilatkozata után
most már kétségtelen, hogy Japánnak
nincs mit várnia a hatalmaktól a füg-
getlen Mandzsuria elismerése tekinteté-
ben. Ezért a japán kormány a napok-
ban proklamálni fogja, hogy elismerte
a független Mandzsuria új kormányát.

A tőzsdei hossz miatt több amerikai nagyvállalat üzembe helyezte gyárait

A szovjet nagy áruhitelt kap Amerikától

Newyork, aug. 15. A tőzsdei hossz-
mozgalom következményeként néhány
nagy amerikai iparvállalat előkészüle-
tetek tesz hónapokkal ezelőtt leállított
gyáraik üzembe helyezésére. Az Indus-
triál Rayon Corp. vezetősége elhatároz-
ta, hogy a kentuckyi Covingtonban és
az ohioi Clevelandban szünetelő üze-
meit 50 százalékos kapacitással újra
megindítja. A Carnegie Steel Co. ohioi
youngstowni acélműveinek egy részét

A nagykereskedelmi áruk fel- emelését sürgeti az ottawai konferencia

London, aug. 15. A britt konferencia
pénzügyi bizottsága elkészítette jelen-
tését, amelyben a nagykereskedelmi
árak emelésének szükségességére mutat
rá. Hogy ez lehetségessé váljék a bi-
zottság egyes képviselői szükségesnek
tartják egy nemzetközi akciónak a be-
vezetését. Hogy a nagykereskedel-
ni árak emelhetők legyenek, szükséges az
összes államok együttműködése. Első
fontos tényként az egészséges péz-
ügyi viszonyok elérését jelöli meg a
konferencia pénzügyi bizottsága, mert
csak így lehet kiépíteni a nemzetközi
kereskedelmi kapcsolatokat és feljavi-
tani a vállalkozási kedvet.

járt az elveknek, sőt egyetlen elv, amely
a meggyőződés mélyéig tudott hatolni
Amerikában — mindig is az üzlet volt.

Vessen az elv, ha romjain az üzlet tá-
madhat fel romjaiból — gondolják most
a prosperity és a veszendőnek indult dol-
lármilliók urai. Es elárulva, sőt meg-
vetve eddigi intranzigenciájukat, szoros
üzleti összeköttetést építenek ki Szovjet-
országgal, melyet rövidesen a politi-
kai és diplomáciai összeköttetések is kö-
vetni fognak.

Csak az ökör következetes — mondotta
már Bismarck; s Amerika plutokratáitól
igazán nem kívánhatjuk, hogy — üzletük
rovására — a kelletnél nagyobb ökrök
legyenek.

Rájöttek, hogy a mai viszonyok között
a szovjetellenes intranzigencia egészen
rossz üzlet, míg egy leépített intranzigen-
cia mellett esetleg odahaza szanalni le-

már üzembe is helyezték kétezer mun-
kás munkába állításával.

Ugyancsak a kedvező tőzsdei irány-
zat hatása alatt tárgyalások indultak
meg a szovjet és a washingtoni keres-
kedelmi minisztérium, valamint ame-
rikai nagybankok delegátusai között az
amerikai-orosz kereskedelmi kapcsola-
tok fellendítéséről. Hír szerint a szov-
jet nagy áruhitelt fog kapni Ameri-
kától.

A bankamatlábat alacsony színvona-
lon kell tartani és a kölcsönöket a leg-
szélesebb alapon kell kezelni. A jelen-
tős továbbá rámutat arra, hogy soha-
sem szabad szem elől téveszteni azt a
tényt, hogy az ilyen gazdasági politika
lehetetlenné volna téve, ha az tisztára
valutáris alapokon nyugodna. Igen sok
nem valutáris tény bír befolyással az
árak alakulására és miután ezek nem-
zetközi jellegek, tehát nemzetközileg
kell szabályozni is őket. Ennek az el-
gondolásnak két lehetősége van. Rész-
ben a fonthoz való igazodás, másrészt
a font és az arany közötti árkülönbség
megszüntetése.

het a már szanalhatatlannak látszó gaz-
dasági helyzetet.

Es e jellembe „gyöngeségért” mégis
inkább dicséret, mint gáncs illeti meg
Amerika plutokratáit. Tultenni magunkat
begyökerezett előítéleteken nagyobb
erény, mint ragaszkodni hozzájuk, bár
sokan eme ragaszkodást — pusztá presz-
tízkérdésből — tartják „előkelőbb”-nek.

Az amerikai plutokraták számvetése egy-
szerű. Rájöttek, hogy sokkal okosabb egy
már meglévő szovjetköztestársasággal jó-
ban lenni, üzletet kötni vele, mint eset-
leg a saját portájukon leutánoztatni ezt
az államformát a munkanélküliek láza-
dozó hadseregével.

Hogy ezáltal a szovjet is előnyökhöz
jut? Mindenesetre nem kellemes dolog, de
hát rizikó nélkül nincsen üzlet, még Ame-
rikában sem.

Es különben is: laissez faire...

VILAG TÖKRÉ

**A genfi zsidó konfe-
rencia**

Kétezer év óta alig volt a zsidó tör-
ténélemnek olyan eseménye, mint a
Genfben összehívott zsidó világkonfe-
rencia tegnapi megnyitása. Kétezer év
szétszóratása és széthúzása után ez az
első jelentős kezdeményezés a szétszört
zsidó erők összefogására. Márpedig a
diaspora egyetlen órájában se volt olyan
égető követelménye a zsidó életnek ez
az összefogás, mint ma, a zsidóság gaz-
dasági összeroppanásának és megsem-
misülésének legkritikusabb óráiban.
Akármerre nézünk, mindenütt recseg
és ropog alattunk és fölöttünk minden.
A gazdasági depresszió elsősorban a
labilis zsidó existenciákat borítja fel
és a krízis ideges türelmetlenségében
egyre magasabbra ágaskodik a világ
négy sarkán az antiszemita veszedelem.
E kétségbeejtő helyzet kényszerűsége
hozta össze a genfi világkonferenciát.
Egy parancsoló kényszerűség és nem
az összefogás történelmi szükségszerű-
ségének tudatos felismerése. Ez a szük-
ségegyezés ugyanis réges-régen fenn-
áll, de mindeddig nem tudott vagy nem
akart ráismerni a zsidó világ. Es ebben
rejlnek a genfi zsidó világkonferencia
tragikus háttere, az a súlyos szimpto-
ma, amely végigvonul a mi egész ga-
luth-életünkön.

Mert minek a jelszavával született
meg ez az erőösszefogás, amely a genfi
konferenciában jut kifejezésre? Küzde-
lem az antiszemitizmus ellen. Negatív
harc egy negatívum ellen. Védeke-
zés egy áramlat ellen, amely min-
denek előtt a mi abnormális élet-
módunk kinövéséből merítette erejét.
Es nem egy pozitív akarás, nem egy
konstruktív törekvés arra, hogy ezt az
életet egészséges, normális mederbe te-
reljük. Ennek az akarásnak nyoma
sincs azokban a programokban, a
melyek a konferencia napirendjét ké-
pezik és sehol sem látjuk a pozitív, al-
kötő programnak azt az irányvonalát,
amely a zsidó élet ujjaépítésére ten-
dálna.

Eppen ezért nem is a kiindulási
pontban, nem is a kezdeményezés meg-
indokolásában és nem is a napirendre
tűzött feladatok lényegében rejlnek en-
nek a konferenciának a jelentősége,
hanem magában a zsidó erőket össze-
fogó világkonferencia egyszerű tényé-
ben. Ez a tény, még ha negatívumból
is született meg, első pozitívuma a ga-
luth vergődéseinek, amely első kezdete
lehet eme erők konstruktívra tétele-
nek. Egy kezdet, ami fokozatosan egybe-
vácsolhatja azokat a szétszórt életene-
giákat, amelyek eddig a széthúzásban
és az egymás elleni harcban jutottak
kifejezésre és ami lépésről, lépésre
megteremtheti azt az egységet, amely
egy jobb zsidó jövő zálogát képezheti.

*
Egymagában ez is elég ok arra, hogy
mértföldjelzőt lássunk a genfi zsidó
világkonferencia aktusában és illő figye-
lemmel kísérjük azokat a tárgya-
lásokat, amelyeket annak napirendjére
tűztek. Mint ismeretes a világhírű Te-
deschi professzor javaslata áll az álta-
lános érdeklődés homlokterében. A ki-
tűnő tudós nemzetközi konvenciót akar
létrehozni az antiszemitizmus leküzdé-
sére. Javaslatainak megindokolása ab-
ból a felismerésből indul ki, hogy a
zsidókérdés par excellence nemzetközi
jelenség és ez a jelleg ma erősebben
nyilatkozik meg, mint bármikor eddig.
Ezekben az elgondolásokban Tedeschi
professzor nyomatékosan kihangsúlyoz-
za a konvenció kizárólagosan negatív

tendenciáját és előrebocsátja, hogy nem zsidó „előjogok”-ról van szó, hanem mindössze egy állásfoglalásról egy veszedelem ellen, amely elsősorban a zsidóságot, közvetve pedig az államot is fenyegeti. Ezzel kapcsolatosan kifejti azt a figyelemreméltó gondolatot, hogy egy ilyen konvenció általános jellegű is lehet kölcsönözni, az által, hogy annak körébe az összes etnikai és felekezeti kisebbségeket is bekapcsolják. A konvenció alapján létrejövő nemzetközi törvényhozás hathatósan hozzájárulhatna a kisebbségi védelem tökéletes bitéséhez. Ami pedig kizárólag az antiszemitizmussal illeti, a nemzetközi konvenció célszerűsége logikusan következik a zsidókérdés nemzetközi karakteréből. Az antiszemitizmus, Tedeschi professzor szerint, az összes államokra, még azokra is, amelyek mentesek ettől a mozgalmától, — súlyos szociális veszedelmet jelent. Ennélfogva annak leközölte nemcsak ideológiai alapon, hanem praktikus érdekekben áll az összes államoknak, akár azért, mert nemzetközi kapcsolataikat ássa alá akár abból a szempontból, hogy olyan gyors tempóban terjed át az egyik országból a másikba, hogy egyik sincs mentve a fertőzés veszedelmétől.

Kétségtelen, hogy egy ilyen nemzetközi konvenció, amely szigorú törvényhozásra kényszerítené az egyes államokat, olyan törvények hozására, amelyek szigoruk erejénél fogva egymagában is gátat vetnének a féktelen antiszemita agitációnak, — alkalmas arra, hogy lényegesen csökkentse az antiszemita világveszedelmet. Kétséges azonban, hogy Tedeschi professzor jóhiszemű kezdeményezése ugyanolyan igazságérzetre és lojalitásra fog találni a szóbanforgó államoknál, amikor a törvényhozásra sor kerül, mint amilyen igazságérzetből és az egész emberiség iránti lojalitásból fakadt az ő ideális elgondolása. Sajnos a mai világpolitikai konstellációban és a ma élő államférfiak beállítottságában nehezen tudjuk meglatni ezeket a tulajdonságokat és előfeltételeket. Ha azonban a genfi zsidó világkonferencia olyképen fogja magáévé tenni a tudós professzor kezdeményezését, hogy a világ zsidóságának minden gazdasági és politikai hatóerejét az antiszemitizmus elleni harc szolgálatába fogja állítani, akkor reményünk lehet arra, hogy a római egyetem kitünő jogtudósának kezdeményezése oda fog hatni, hogy az államok úgy a maguk, mint a veszélyeztetett zsidó polgárok élet- és vagyonbiztonságának megvédésére, energikusan lépjenek fel az antiszemita kilengések ellen.

Ez azonban csak a zsidó erőknek — és ilyenek még léteznek — a tényleges harcban való előrukkoltásával lehet valóság. Ha azonban a genfi delegátusok elvi határozatainál reked meg az az iniciatíva, akkor nem marad egyéb belőle, mint egy nagy tudós ideális elképzelésének meteorszerű emléke, egy elgondolásnak, amely jót akart a rossz ellen.

Az antiszemitizmus és a zsidóság gazdasági összeroppanása, a maga kényes értelemmel hozta össze ezt a konferenciát. Negatív momentumok voltak a kiindulási pontjai és negatív feladatok hatják át tárgyalásait. Ez a precedens azonban, amely első a mi kétezre éves galuth-életünkben, kezdete lehet a nagy, a pozitív, a konstruktív zsidó összefogásnak, amely az évezredes zsidó hitvallomás — „Sóma Jiszrael, halljad Izrael az örökkévaló, a mi Istenünk, az örökkévaló egy!” — hirdetése után egy új hitvallomást fog a néplelekből fakasztani: „Sóma Adosem. Halljad örökkévaló, Izrael a Te néped, Izrael újra egy!” (d. h.)

Kreuger Gyulakirály szerelmei

Irta Ingeborg Eberth, Kreuger leghívebb barátja. A szenzációs könyv ára 60 lej Lepageánál Cluj, postán utánvét. Kérje az új könyvszenzációk jegyzékét.

A világ legnagyobb városai

A legtöbb lakosa Newyorknak, a legnagyobb területe Londonnak van. A hivatalos statisztika szerint a legnagyobb városok sorrendje: London, Newyork, Tokió, Párizs, Berlin, Chicago és Bécs

Melyik a világ legnagyobb városa? Kevés kérdés van, amelyen hol nemzeti vetélkedésből, hol tudományos nézeteltérésekből annyit vitáznak a statisztikusok mint ezen. Lexikonokhoz, földrajzi almanachokhoz hasztalan fordulunk, mert legtöbbjük más és más adatokat mond. Az egyik Londont helyezi az élre, a másik Newyorknak nyújtja a pálmát s mind egyik másképpen okolja meg döntését. Az egyik statisztikus a népességet, a másik a kiterjedést veszi alapul, az egyik csak a tulajdonképeni várostest, lakosságát és kiterjedését veszi számításba, a másik a külvárosokat s a város egész közigazgatási területét is beszámítja. Így aztán nem is esoda, ha merőben különböző adatok látnak napvilágot. Egy ismert német statisztikus, Waldemar Oerlich, most megjelent munkájában érdekesen próbálja összeegyeztetni ezeket az eltéréseket és e célra kiragad hetet a világ legnagyobb városai közül: Londont, Newyorkot, Chicagot, Berlint, Bécsot, Párizst és Tokiót.

Lakosságra Newyork, területre Berlin a legnagyobb

Ha a lakosságot vesszük alapul, kétségtelenül az amerikai babylon, Newyork kerül az első helyre, lévén külvároisaival együtt 9,200,000 lakosa, több mint a mai Magyarországnak. Kiterjedés szempontjából azonban be kell érnie London és Berlin után a harmadik helyre, mert a hatalmas felhőkarcoló-rengeteg „csak” 849 négyzetkm. területet foglal el, míg London területe 1786, Berliné pedig 884 négyzetkm. Területre tehát London a világ legnagyobb városa. A többi négy metropolis területre ilyen rangsorban következnek egymás után: Párizs (780 négyzetkm.), Tokió (az újonnan esatolt környékkel: 575 négyzetkm.), Chicago (516 négyzetkm.), Bécs (278 négyzetkm.). Ami pedig a lakosságot illeti, Newyork után a következőképpen alakul ki a rangsor (az adatok a külvárosokkal együtt értendők): London: 8,203,000, Tokió: 4 millió 986,000, Párizs: 4,628,000, Chicago: 4,500,000, Berlin: 4,300,000 és Bécs: 1 millió 866,000 lakossal.

A népességen és területen kívül azonban még egy harmadik szempont: a népsűrűség is döntő a városok rangjának elbírálásánál. Newyork roppant embertömegét London felénél kisebb területen kénytelen összeszűfölni, mert a várost környező hatalmas vízterületek rendkívül megnehezítik vízszintes irányban a terjeszkedést. Ehelyett inkább függőleges irányban terjed a város; ezért szöknek elő gombamódra a magasabbnál-magasabb felhőkarcolók a földből. Így aztán nem esoda, hogy Newyork népsűrűség dolgában ismét csak vezetőhelyre kerül, minthogy minden négyzetkm.-en nem kevesebb, mint 10,824 lélek szorong, egy emberre pedig mindössze 94 négyzetméter jut, annyi, mint egy 96 m. hosszú és ugyanolyan széles terem padlója. Második helyen Chicago áll négyzetkm.-enkénti 872 lakossal; mint a világ legnagyobb gyárvárosa, rettentő embertömegeket szivott fel és zsufolt össze aránylag szűk helyre. Harmadik az amerikai méreteken fejlődő Tokió, négyzetkm.-ként 8674 lakossal. Tokió mindig a világ egyik legsűrűbben lakott városa volt. Ha közbe nem jön az 1923-i rémes földrengés, mely a bevándorlást ugyszólván teljesen megszüntette, valószínűleg „jobbán” állna most a népsűrűségi rangsorban. A negyedik helyen Bécsot találjuk 6712, az ötödiken Párizst 5993 lakossal, mely így megelőzi a 4870 lakosu Berlint. Párizs jó 100 négyzetkm.-rel kisebb Berlinnél, de nagyobb a háztömege és nincsen annyi beépítetlen területe, mint a német fővárosnak. A hét város közül kétségtelenül London a legtágasabb, mert minden négyzetkilométerre csak 4593 lakos jut, azaz minden londoni polgárnak átlag 217 négyzetméter áll rendelkezésre.

Vetélkedő metropolisok

Most aztán elénk mered a fogas kérdés: a három jellemző adat — lélekszám, terület, népsűrűség — alapján hogyan lehet az elsősegért vetélkedő metropolisok között igazságos sort állapítani meg? Hogyan egyeztetethetjük össze ezt a három szempontot, mikor mindegyik más

és más sorrendet követel? Statisztikusunk szellemesen eként oldja meg a kérdést: népesség s kiterjedés szerint sorrendbe állítjuk a városokat és sorszámainkat összeadjuk. Amelyik város kisebb összeggel szerepel, az lesz szükségképpen a nagyobbik. Például: London népességre a második, területre az első helyen áll; rangszáma ennél fogva 2+1=3. Newyork népességben első, terület dolgában a harmadik, rangszáma ennél fogva 4. stb. Így előfordul azonban, hogy két városnak ugyanakkora a rangszáma, mint pl. Párizsnak és Tokiónak; előbbi népesség és terület dolgában egyaránt 4-ik, utóbbi pedig népsűrűsége a harmadik, területre pedig az ötödik helyen áll, sorszáma tehát mindkettőnek nyole. Ilyenkor a nagyobb népsűrűség dönt, tehát Tokió Párizs elé kerül.

Mind ezt számbavéve, a végleges sorrend így alakul: London, Newyork, Tokió, Párizs, Berlin, Chicago és Bécs. Vagyis azoknak van igazuk, akik Londont teszik a világ leghatalmasabb városának. De a sorrend csak ideiglenesen állhat meg, hiszen a városok fejlődésében néha

Csendőrkézre kerültek a maroshévi rablógyilkosok

Két bandita már lakat alatt van, másik öt rablónak nyomában van a csendőrség

Maroshévíz, augusztus 15. Megírta az Uj Kelet, hogy Slamovits Mózes maroshévi zsidó kereskedőt álarcos banditák támadták meg, előbb fejszecsapásokkal leterítették, majd teljesen kifosztották.

A maroshévi csendőrség által bevezetett energikus nyomozásnak máris meg volt a hatása. Ugyanis Mazerea csendőrmester, aki a nyomozás lefolytatására vállalkozott — és akinek az egész megyében jó hírneve van, mint elsőrangú nyomozónak — három napi intenzív munka után csütörtök délután a Kelemen havasok belső részében letartóztatott egy 24 éves parasztlégyent, aki ottan rejtőzködött el a csendőrség elől. A letartóztatott legényt azonnal vallatásra fogták és a keresztkérdések hatása alatt beismerte,

hogy ő még hét paraszt társaságában követte el a gyilkos merényletet. A letartóztatott legény kezdetben vonakodott megnevezni büntársait, végül is sikerült tőle két főtettes kiletét megtudni. A csendőrség azonnal megtette az intézkedést a két főbűnös letartóztatására, akiket sikerült a késő esti órákban kézrekeríteni.

A csendőrség azonnal kihallgatta az újabb letartóztatottakat, akik beismerték a rablógyilkosságban való részvételüket és megnevezték többi büntársaikat is, akik a havasokban rejtőzködtek. Az egyik tettesnél megtaláltak 2000 lejt, amely a rablásból származott. A csendőrség most újból kiküldött 10 csendőrt a másik öt rabló kézrekerítésére. (k. ch.)

Az európai pszichológusok konferenciát tartottak Münchenben

Alfred Adler és ellenfeiei megmérkőztek

München, aug. 15. A müncheni egyetem pszichológiai intézete négy napos vitát rendezett „Korunk pszichológiája” címen. Az eladásokat szokatlan érdeklődés előzte meg, mert a kontinens legkiválóbb pszichológusai vettek részt benne. A konferencia rendezői nem jelöltek meg egységes témákat, minden szaktudós életmunkájának rövid vázlatát ismertette.

Az első előadó Eduard Spranger, az érdekek törvényszerűségeiről beszélt, a melyek föl vannak halmozódva az individualis lelki történetekben. William Stern (Hamburg) a grafológiáról és fiziognomiáról és az ebből eredő pszichodiagnosztikáról beszélt.

Alfred Adler individual-pszichológiai elveit közölte dióhéjban. Elmélete egyaránt számot vet az öröklettséggel, a környezettel és az egyén életkészségével. A lelki erőknek legfőbb viszonya azonban kapcsolatos a szociális lelkiismerettel. A nevelés, a gyakorlat és a tréning van hivatva a tömegek életstílusát és mozgásainak törvényeit az egyedek javára megváltoztatni. Vezér-

elv a teremtő szellem, nem pedig az antropomorf ösztön.

Ludvig Klages ezzel szemben az ösztönöket jelölte meg a mozgási állapot változásai vitális okaként. A hatalmat nélkülöző akarat korlátozott mozgáslehetőségek közé van beszorítva.

A modern ösztönpszichológiai áramlatokat Friedrich Seiffert (München) és Wolfgang Köhler (Berlin) ismertette. Erich Jaensch (Marburg) a fattalkoruk pszichológiájáról tartott sok figyelmet keltő értekezést. Az előadások anyagát könyvben fogják összesíteni.

MAKSAY A.

Villany- és vízvezeték-szerelési vállalat Cluj, P. M. Viteazul (Széchenyi-tér) 10.

Mindennemű szerelési munkát a leggyorsabban vállal Terveket és árajánlatokat díjmentesen készít.

Bucuresti-Bul (Uj Kelet tud.) kormány uralomban teljesen kasszát. Mintho zéken kötelezet 161 fizetések és minthogy a te a fizetések összegeket, M kénytelen volt vételi források napi fizetések mányának. Angh zeti Bank korn válság ideje ad dornak, hogy előleget fog a tati számára, esetén a sürgő tehesen.

A Vaida-kor egymilliárdot, arra volt elege lusi kifizetés inkasszó hiány augusztusban denciát, holo kiviteli kampá lami bevételé szottak. Egyml inkasszót alap vételei 15 mil hető. Ezzel sz Argetoianu áll vetés 24 milli. Vagyis ez a liárdolt volt és amelyről az kiegyensúlyozó milliárd lejes, mai bevételek adófizetők te mumát, ugy költségvetésne liárd lejes oss milliárdból pe a külföldi tar térium költsé

Ezek az ad világitják az ügyi helyzetét a Banca Nati desen elfogy, feveléből az Nemzeti Bank további tám tlyen körül egyéb hátra, mik klassziku külföldi kölcs sából a diplom tatta le a tá szövetséggel, san és ami n ilyenkor szok sen befejező

A kölcsön 8-án megtart fikalta. Eszen frank, azaz kölcsönt ves től. A kölcső ról szóló m szöszert a

1. szakasz. hatalmazása nevében rati Suisses-szel, viselőjével

a) A konv lami intézet jelöl ki, 50

Féláron! Elsőranguan fest, tisztít ruhákat CZINK, Cluj

Fest

Expediens kölcsönökkel segítik ki pénzzavarából az államot

A kormány felvette a másfél-milliárd lejes kölcsönt egy svájci bankcsoporttól

A kölcsön két és fél év alatt fizetendő vissza, de a bankcsoport rövidebb terminust is megállapíthat. Négy és félszázalék a kölcsön kamata

Bucuresti-Bukarest, augusztus 15. (Az Uj Kelet tud.) A nemzeti parasztpárti kormány uralomra jövetelének pillanatában teljesen üresen találta az államkasszát. Minthogy a párt még az ellenkezéssel kötelezettséget vállalt a tisztviselői fizetések és nyugdíjak folyósítására és minthogy a napi inkasszó nem fedezte a fizetések folyósításához szükséges összegeket, Mironescu pénzügyminiszter kénytelen volt sűrűn rendkívüli bevételi források után nézni. Az első hónap fizetésekkel nem volt gondja a kormánynak. Anghelescu Constantin, a Nemzeti Bank kormányzója még a kormányválság ideje alatt megígérte Vaida Sándornak, hogy egymilliárd lejjig terjedő előleget fog a Nemzeti Banknál folyósítani számára, hogy uralomra kerülése esetén a sürgős kötelezettségeknek eleget tethessen.

Két hónap alatt eluszott a Banca Nationala egymilliárd lej előlege

A Vaida-kormány fel is vette ezt az egymilliárdot. Az előleg azonban csak arra volt elegendő, hogy a júniusi és júliusi kifizetéseknél pótolják belőle az inkasszó hiányait. Az állami bevételek augusztusban sem mutattak emelkedő tendenciát, holott ez a hónap az exportkiviteli kampány hónapja, amikor az állami bevételek rendszerint emelkedni szoktak. Egemilliárd 300 millió lejes havi inkasszót alapul véve, az állam ezévi bevételei 15 milliárd 600 millióra becsülhetők. Ezzel szemben az elmúlt év őszén Argetoianu által megkomponált költségvetés 24 milliárd 800 millió lejről szól. Vagyis ez a költségvetés, amely 8 milliárddal volt kisebb, mint az előző évi és amelyről azt hitték, hogy éppen ezért kiegyensúlyozott lesz, több mint kilencmilliárd lejes deficitet fenyeget. Ha a ma bevételeket vesszük alapul, mint az adófizetők teljesítőképességének maximumát, úgy kiderül, hogy a jövő évi költségvetésnek nem szabad a 15 milliárd lejes összeget meghaladnia. Tizenöt milliárdból pedig nem telik egyébre, mint a külföldi tartozások és a hadügyminisztérium költségeinek fedezésére.

A klasszikus segítség: a külföldi kölcsön

Ezek az adatok teljes mértékben megvilágítják az állam katasztrofális pénzügyi helyzetét. Mironescu jól látta, hogy a Banca Nationalától kapott előleg rövidesen elfogy. Auboin nagy port felvert leveleiből azt is megtudhatta, hogy a Nemzeti Bank részéről az állam semmilyen további támogatásra nem számíthat. Ilyen körülmények között nem maradt egyéb hátra, mint a bajba jutott államok klasszikus segélyeszközéhez nyulni: külföldi kölcsönhöz. Mironescu megbízásából a diplomáciai kar egyik tagja folytatta le a tárgyalásokat a svájci bankcsoporttal. A tárgyalások meglepő gyorsan és ami még ennél is érdekesebb, az ilyenkor szokásos zaj nélkül, eredményesen befejeződtek.

Egemilliárd 625 millió lejes kölcsön

A kölcsön megkötését már az augusztus 8-án megtartott minisztertanács is ratifikálta. Eszerint az állam 50 millió svájci frank, azaz egymilliárd 625 millió lejes kölcsönt vesz fel a svájci bankcsoporttól. A kölcsön megkötésének ratifikálásáról szóló minisztertanács jegyzőkönyv szövegében a következőképpen hangzik:

1. szakasz. A pénzügyminiszternek felhatalmazása van arra, hogy a kormány nevében ratifikálja az Union de Banques Suisses-szel, mint egy bankcsoport képviselőjével kötött következő konvenciót:

a) A konvenció valamely autonóm állami intézet nevére, melyet a kormány jelöl ki, 50 millió svájci frank, tehát 1

milliárd 625 millió lejes hitelt nyit meg a román kormánynak,

b) a román kormány az autonóm intézményt bármely másik hasonló intézménnyel felcserélheti, sőt a konzorcium hozzájárulásával egy ipari, vagy bank-érdekeltséget is állíthat helyébe. Pillanatnyilag a hitel az autonóm erdőpénztár (Casa Padurilor) nevére lesz folyósítva,

c) a hitel augusztus 15-én válik esedékessé, ha addig az összes formalitások el lesznek intézve,

d) a kölcsön lejáratí terminusa 1935 március 15-e, vagyis két és fél évre folyósítottatik. Ezzel szemben a konzorcium fenntartja magának a jogot, hogy 1932 október 1-ig egy másik terminust állapíthasson meg, anélkül azonban, hogy ez a terminus kilenc hónapnál kisebb lehetne,

e) az állam a kölcsön után 4 és félszázalékos kamatot fizet, amely minden harmadév végén válik esedékessé,

f) a konzorcium 0.25 százalékos jutalékot kap minden szemeszterre, ezenkívül megtérítendő neki az összes költségek, amelyek az összeg öteztelékében vannak megállapítva. Kölcsön címén te-

hát a konzorcium összesen 250 ezer frankot számíthat fel a kölcsön visszafizetésének egész időtartamára. Ez az összeg nem növelhető akkor sem, ha a folyósítandó kölcsön 70 millió svájci frankra, vagyis 2 milliárd 275 millióra emelkedne.

g) az állam semilyen más költséget nem vállal, ellenkezőleg az e. és f. pontokban feltüntetett kötelezettségeinél (kamat, jutalék, költség) redukciónkat követelhet, ha a kölcsön terhére az autonóm intézmények helyett valamely ipari, vagy bankcsoport vállalná magára,

h) a hitelművelet a Banca Nationala közvetítésével bonyolítottatik le. A konzorcium évenként 2 százalékos bonifikál ezért a Banca Nationalának. Minthogy ez az államot terhelné, a kormány tartozik odahatni, hogy a Banca Nationala mondjon le az állam javára erről a jutalékról,

i) a kölcsön visszafizetése 1932 október elsején veszi kezdetét. Az esedékes részeket havonként kell befizetni.

2. szakasz. A Casa Padurilor felhatalmazatik az előző szakaszban ratifikált egyezmény végrehajtására. Felhatalmazást kap tehát arra, hogy 50 millió, eset-

A csehszlovákiai hitleristák halállal fenyegették meg a bíróságot, Massaryk elnököt és a miniszterelnököt

Ma folytatják a „Voikssport“ bünygyi tárgyalását

Prága, augusztus 15. A kampószeres-tes per tárgyalásának ötödik napján bejelent a tanácselnök, hogy levelezőlapot kapott, amelyben ismeretlen emberek megfenyegetik a bíróságot és az ügyészt, hogy amennyiben a Voikssport és a Studentenbund vádlottjait elítélnék, bosszút fognak állni és áldozatul a köztársaság elnökét és a miniszterelnököt személték ki.

A levelezőlapot további eljárás végett az ügyészségnek adták ki. A levelező lap tartalma, szelleme és ortográfiai hibái éretlen csínyre vallanak. A bejelentés után a bíróság megkezdte a prágai Mendl Arthur tanu kihallgatását, aki elmondja a Studentenbund vinohradi pince helyiségének kibérletési esetét. Az egyesü-

let tagjai kötelezőleg kijelentették, hogy politikai működést nem fejtenek ki. A helyiségben legfeljebb 25 személy tartózkodhatik, akik mindenkor kapuzárás előtt távoztak és mindig rendesen viselkedtek.

A védők nevében Stark dr. javasolja, hogy a letartóztatottak közül ötöt helyezzen a bíróság szabadlábra. Az ügyész a védők előterjesztésével szemben állást foglal és követeli, hogy a letartóztatottak továbbra is fogva maradjanak, mert a vádlottak szabadlábrahelyezése lehetővé tenné számukra, hogy működésüket tovább folytassák, vagy pedig a várható büntetés elől külföldre meneküljenek. A tanács úgy határozott, hogy a letartóztatottak fogva maradjanak.

Elutasította a tanács Stern dr. javas-

Legmodernebb,

legszebb és mégis a legolcsóbbak a

WEISZ FIVÉREK

S Z U CSÖK SZÖRMEKÜLÖNÉPSSÉGEI
Calea Regele Ferdinand 5. (Szabó Jenő-ház)

leg 70 millió svájci frank erejéig váltót bocsásson ki, kötelezve magát arra, hogy a váltókat a fentemlített feltételek mellett beváltja. Az állam garantálja, hogy a Casa Padurilor a visszafizetésnél esedékes részeket havonként be fogja fizetni s hogy ebből a Casa Padurilorra semilyen kár nem hármlik.

3. szakasz. A pénzügyminisztérium a Casa Padurilort bármikor valamely más autonóm intézménnyel, vagy pedig valamely ipari, vagy bankcsoporttal helyettesítheti.

4. szakasz. A jelenlegi jegyzőkönyv végrehajtásával a pénzügyminisztérium bizatik meg.

Eddig szól a kölcsön ratifikálásáról szóló minisztertanács jegyzőkönyv, amelyen még az első Vaida-kormány tagjainak aláírása szerepel. A kölcsön feltételeinek méltatására még vissza fogunk térni.

Pan Halippa megtagadta az eskületételt és ujságot olvas a Cismigiu-ban

Egy alminiszternek le kell mondania, mert az alminiszterek száma meghaladta a miniszterekét

Bucuresti-Bukarest, augusztus 15. (Az Uj Kelet tud.) A végleges Vaida-kormány nak huszonegy tagja van: tíz miniszter és tizenegy alminiszter. Eredetileg az alminiszterek száma megegyezett a miniszterekével — utólag azonban, főleg a nemzeti parasztpárti ifjuság kívánságára, a jasií Petre Andrei professzort, a párt egyik legkitünőbb intellektueljét, akinek szociológiai tanulmányai külföldön is fel-tünést keltettek, közoktatásügyi alminiszterre nevezték ki. Andrei péntek dé-lben tette le az esküt a király kezébe Vaida miniszterelnök jelenlétében és pén-tek délután már résztvett ebben a min-iségeben azon a kamarai ülésen, amelyen a kormány programját felolvasták.

Andrei kinevezése bizonyos kompliká-ciókat idézett elő. A minisztériumok szer-vezéséről szóló törvény ugyanis előírja, hogy nem lehet több alminisztert kine-vezni, mint amennyi a kormány miniszter

tagjainak a száma. Effektív tárcával vi-szont, ha Hatiegan Emil dr.-t nem szá-míttjuk, csak tíz miniszter rendelkezik. Ennélfogva valamelyik alminiszternek le kell mondania. Hasonló komplikációkat idézett elő az is, hogy Pantilemon Ha-lippa nem hajlandó vállalni a neki fel-kinált tárca nélküli miniszterséget. Ha-lippa kinevezési dekrétumát az uralkodó aláírta s az a Monitorul Oficialban is megjelent. A beszarabiai vezér viszont még nem tette le az esküt. Ennélfogva nem mondhat le, mert nincs miről lemo-dania és mégis miniszter, anélkül, hogy csakugyan az volna. Jogi szakértők sze-rint az egyetlen orvosság ebben az ügy-tel a kinevezési dekrétumot az eskületé-l megtagadása miatt megsemmisíteni...

Halippa egyébként, mint a Dimineata írja, igen jól érzi magát. Szombat dél-után egy csomó orosz ujsággal és a hi-vatalos Dreptateaval megrakodva, beáll-

latát is, aki a tárgyalás elnapolását kérte azzal az indoklással, mert a vád-alá helyezés nem felel meg a köztársaság védelméről szóló törvényes rendelkezés-nek. A tanács elnöke rámutat a védelem helytelen indoklására, minthogyha a vádlottak meggyőződésükért volnának perbe fogva, a vád alá helyezés minden-esetre olyan cselekményekért történt, ame-lyek ebből a meggyőződésből folynak. Ezután bejelenti az elnök, hogy a tárgya-lást mára halasztja, mert a nagy anyag miatt szükség van az eddig letárgyalt rész tanulmányozására. A keddi tárgya-lás szenzációja a vád koronatanújának, dr. Freininger rendőrtanácsosnak a ki-hallgatása lesz.

tott a Cismigiuba, a főváros sétaterére, le ült egy olyan padra, ahol nem szedik a kételejes illetéket és két órán keresztül olvasott...

Végül ugyancsak megoldásra vár Ste-fanescu Amza tábornok parlamenti man-dátumának kérdése. A tábornokot Ram-nicul-Vâlcea megyében szenátornak vá-lasztották meg. Minthogy az uzus szerint minden miniszter tagja kell hogy legyen a törvényhozótestület valamely házának, a hadügyminiszterek minden választáson jelöltették magukat, bár az alkotmány megtiltja az aktív katonák jelöltetését. Most, hogy Amza tábornok megszűnt a kormány tagja lenni, nem tarthatja meg szenátori mandátumát sem. Valószínű, hogy a válceamegyei szenátori mandátu-mot megüresedettnek fogják deklarálni és arra Samsonovici tábornokot, a kor-mány új hadügyminiszterét fogják je-lölni.

Festetni, tisztíttatni, olcsón és jól csakis az UNIO-nál, Cluj!

A French-jelentés nem lehet semilyen tárgyalás alapja

A londoni Akcionskomité 1 szavazattöbbséggel önálló cionista frakciónak ismerte el a revizionista uniót

Az exekutívé részletes válaszbán fog reflektálni a French-jelentésre, amelyet teljes egészében elvetett az A. C.

Végetért a cionista Akcionskomité ülészsaka

London, augusztus 15. A Cionista Világszervezet Akcionskomitéjának londoni gyűlése befejezést nyert. Az utolsó éjszakai gyűlésen került tárgyalásra a revizionisták kérelme, amelyben független cionista szervezet (Sonderverband) való elismertetésüket kérték. Izgalmas vita után az A. C. 22 szavazattal 21 ellenében, szóval egy szavazattöbbséggel elfogadták a revizionisták előterjesztését. Ezután a költségvetés megállapításával és a Palesztina-hivatalok összetételének kérdésével foglalkozott az A. C. Ezekben a kérdésekben hosszú vita után a bizottságok javaslatait fogadták el.

London, augusztus 15. Megírta az Uj Kelet, hogy a londoni Akcionskomité a politikai bizottság előterjesztésére elvetette a French-jelentést. Legújabb londoni jelentés szerint az Akcionskomité politikai határozata energikusan kijelenti, hogy a French-jelentés nem lehet alapja semmilyen tárgyalásnak a kormány és az exekutívé között, miután ez a dokumentum ellentétben áll a Palesztina-mandátum feladataival és Macdonald miniszterelnöknek 1930 februárjában dr. Weizmannhoz intézett levele tartalmával. Ugyanekkor azonban az A. C. utasítja az exekutívét, hogy kimerítő választ nyújtson be az angol kormánynak a French-jelentésre, amely egyúttal megindokolása is legyen azoknak a motívumoknak, amelyek az A. C.-ét a French-jelentés teljes elvetésére készítették, mint olyat, ami semilyen körülmények között nem lehet tárgyalási alap. Az Akcionskomité energikus állásfoglalása nagy visszhangra talált a zsidó

London, augusztus 15. Emanuel Neumann, a cionista exekutívé amerikai tagja és középsztyál-bevándorlás ügyosztályának vezetője rendkívül érdekes referátumának további során a következőket mondotta az Akcionskomité:

— A mult taasztalataiból és a gazdasági tevékenység jelenlegi stádiumából le kell vonnunk egy tanulságot és ez az, hogy erőfeszítéseinket megsokszorozzuk annak érdekében, hogy felfokozzuk nemzeti alapjaink bevételeit. Ez azonban nem elegendő. Ha tisztában vagyunk azzal, hogy az összes alapok révén, amelyek a következő esztendőben minden valószínűség szerint rendelkezésünkre fognak állni, nem lesznek elegendők, hogy történelmi követeleményeinknek megfelelő lehető ségek között a szükségleteknek megfelelő tevékenységet fejtsünk ki, akkor alkalmazkodnunk kell ehhez a helyzethez. Ennek fogva alapjaink erejét emelődnek kell hogy igénybevegyük, amelynek segítségével olyan energiákat tudunk bevinni a mozgalmunkba, amelyek ma nem tartoznak a mi szervezett szisztémánkhoz. Ezen az uton újabb és nagyobb tökélet lehet leszmobilizálni és a Zsidó Nemzeti Otthon felépítésének szorgalmazásába állítani, olyan tökélet a gyűjtések útján nem tudunk felhozni. A magániniciatíva és magántőke befektetés forszírozásával fel fogjuk tudni javítani a helyzetet és szervezetünk vezetőszerepét a zsidó nép Palesztina felé irányuló mozgalmában biztosítani fogjuk.

Ezután a földkérdéssel foglalkozott Neumann.

A középsztyál-kolonizáció kérdésében, Neumann referátumának kiegészítése-képpen, H. Farbstein, az exekutívé Miz-rachi tagja tartotta meg rövid jelentését.

— Nem csalódtam abban — mondotta —, hogy az a munka, amelyre vállalkoztam, nevezetesen a középsztyál-kolonizáció és az ipar és kereskedelem ügye nehéz feladatokat jelent. Információs irodákat állítottunk fel iparosok, kézművesek és kereskedők részére. Több száz ember vette igénybe ezeket az irodákat és rövid idő alatt igen jelentős munkát végeztek ezek az intézmények. A középsztyál-bevándorlásnál mindenekelőtt a narancsültvényeket helyeztük előtérbe, egyrészt azért, mert a jelentkezők főleg ezt a kolonizációt forszírozták, másrészt

Raktárunkon lévő zsidótárgyú könyveket olcsón kiárulsítjuk:

Max Nordau: dr. Kohn — 25 L
Felix Weltch: A zsidókérdés a modern eszmeáramlatok tükrében — 25 "
Solem Alejchem: Légett nemesek — 10 "
Paneth Herman: Utazásom a Szentföldön — 5 "
Marton Ernő: Zsidó nemzet Erdélyben — 5 "

azért, mert a narancsültvény ma valóban a legrentábilisabb termelés. A narancsültvények terejszékésére és emelkedésére való tekintettel foglalkoztunk

KÖZGAZDASÁG

Országos Kereskedelmi Szövetségbe tömörülnek Románia összes kereskedői, hogy a krízis, az adóprés és a konverzió bajai ellen közös erővel küzdhessenek

A brassói kereskedelmi értekezlet határozatai

Brasov-Brasó, augusztus 15. Vasárnap délelőtt tíz órakor az Erdélyi és Bánáti Kereskedők Szövetségének meghívására az ország minden területéről Brasóba sereglettek a kereskedelmi közléteket rezerzentársai, akik hozzávetőleg hatvanezer kis-, közép- és nagykereskedőt képviseltek.

Tömörülnek a kereskedelmi egyesületek

Az értekezletet, amely a brassói kereskedelmi kamara dísztermében zajlott le, Mazuchy Agoston kereskedelmi és ipari főfelügyelő nyitotta meg, rámutatván a kereskedelmi elemek tömörülésének nagy szükségére. Az elnöki felhívás után ki mondták, hogy az Erdélyi Kereskedők Egyesülete az erdélyi Sfatulok, a hét nagy egyesületből álló szász Handels gremium és az Erdélyi Kereskedők Szövetsége eddigi hatáskörük fenntartása mellett beszerveződik az Erdélyi és Bánáti Kereskedők Szövetségébe. Megállapodtak továbbá, hogy a bukaresti központi Sfatul Negustoresc és a Bukovinában, Beszarabiában és Dobrudza területén működő kereskedelmi egyesületekkel egyetemben megalakítják az Országos Kereskedelmi Szövetséget (Uniunea Comerciantilor din Tara), hogy egyesült erővel hatékonyabban tudjanak a kereskedelmi érdekekért küzdeni.

Az elfogadott határozati javaslatok közül elsőnek közöljük az adókra vonatkozót, amely így hangzik:

Egyeséges megadóztatást!

I. Követeljük, hogy a pénzügyminisztérium az egyes adókra vonatkozó törvényt és annak végrehajtási utasítását f. évi szeptember hó 15-ig minden szakma egyeséges megadóztatásának elve alapján a romániai kereskedői érdekeltségek bevonásával alaposan módosítsa.

Ezen módosítás a következő irányelveknek tegyen eleget:

a) Az adóterhek az összes bevételekre, tekintet nélkül arra, hogy azok kereskedelmi, ipari, kisipari, szabadfoglalkozásból vagy fix fizetésből, föld vagy háztu-

egy várható krízis lehetőségével és erre a lehetőségre figyelmeztették a további jelentkezőket. 1922-ben 32 ezer dunam volt a narancsültvényekkel beültetett terület (ebből 10.000 zsidó), 1930-ban már 100 ezerrel emelkedett ez a szám és ebből 60.000 dunam zsidó terület. A narancsexport 1922-ben 1.238.899 láda volt, 1930-ban 2.857.041 ládát exportáltak. Négy éven belül tizenegyz-tizenkétmillió ládára kell hogy emelkedjék a termelés. A civilizált és kulturált országokban igen magas a fogyasztás, a kisebb és kevésbé fejlődött országokban azonban igen csekély. Számíthatunk arra, hogy megfelelő propagandával és árcsökkentéssel sikerül lényegesen felfokozni a fogyasztást és a palesztinai narancs részére kielégítő piacot teremteni. A narancsültvény mellett a grape-fruit-termelés bir nagy jelentőséggel a közpösztyál-bevándorlásnál, amelynek exportja ugyancsak nagy fejlődést mutat. 1923-ban 1951 ládát, 1930-ban pedig 29.313 ládát exportáltak.

hogy az adóvégrehajtási eljárás, tekintet be véve a súlyos gazdasági helyzetet azonnal enyhíthessék.

Konverziós sérelmek

A konverziós törvénynek a kereskedelmet érintő sérelmei kiküszöbölésére az alábbi határozati javaslatot hozták:

Kérjük a kormánytól:

1. A jelenlegi konverziós törvénynek a kereskedelem és ipar érdekeinek figyelembevétele mellett és ennek kapcsán a végrehajtási utasítás, 61. szakaszának 11. és 12. bekezdésének a kiskereskedőkre való kiterjesztését, azon indokkal, hogy a kiskereskedők nem voltak kihasználói a gazdaközönségnek. A kihtelezett összegek élelmi- és ruházati cikkekben származnak, amelyek után kamatot nem számítottak és nem a mezőgazdaság céljait szolgálták.

2. Azon kereskedők, akik nagyobb összegű hitelek után váltót kaptak a gazdaközönségtől, hogy tartozásaikat rendezni tudják a váltókat leszámítottaktól szintén kivonattassanak a konverzió alól.

3. Kérjük a kereskedők tartozásainak rendezését, ennek megtárgyalására hívjon össze a minisztérium a kereskedők bevonásával egy ankétot és mindaddig, amíg erre vonatkozólag döntés nem történik, függeszse fel a végrehajtásokat és árveréseket.

Egy harmadik javaslat egy kereskedelmi krízis-bizottságnak a kiküldését ajánlja, amely jelölje meg a krízist megszüntethető módokat. Az értekezlet bizottságot választott, amelynek feladata, a határozatoknak a kormány elé juttatása és a szervezési munkákat beindítása.

Fuvarkontrolliroda nyílik Kolozsváron. Dr. Neumann I. Jenő törlesztésért kérte a kolozsvári ügyvédi kamarától és nemzetközi fuvarkontrollirodát nyitott. Neumann dr. tíz éven keresztül tariförje volt egy kolozsvári nemzetközi szállítási vállalatnak és ugyancsak ő képviselte vasúti és ványgyekben a berlini szállítók egyesületét. Az iroda úgy az exportöröknek, mint az importöröknek hathatós segítséget fog nyújtani.

SPORT

Ünnepélyes külsőségek között nyert befejezést a losangelesi olimpiász

Losangeles, augusztus 15. 100 ezer főnyi közönség előtt folyt le az olimpiász befejező ünnepsége a díjak kiosztásával. Baillet-Latour gróf, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elnöke tartott beszédet, amelyben köszönetet mondott Losangeles városának vendégszeretetéért. Közben ki táruáltak a marathoni kapu szárnyai és az olimpiákon bevonultak a stádionba. Őt ágyulövés hirdette később az olimpiai játékok végét. Az ötödik ágyulövés elhangzása után az ötkarikás olimpiai zászló leereszkedett a főárbóc ormáról a Losangeles polgármesterének megőrzésébe került, aki azt 1936-ban Berlinnek fogja átadni. A zászló átvételekor kihunyt a két hét óta folyton égett olimpiai fáklya fénye és az óriási közönség elhagyta a stádiont.

Az utolsó küzdelmek szenzációja volt a magyarok győzelme az egyéni kardbajnokságban: 1. Piller, 2. Gaudinyi, 3. Kabos lett. Enekes viszont a pehelysúlyú boxbajnokságban vitte győzelemre a magyar színeket. Ezekkel a győzelmekkel Magyarország az olimpiai bajnokságok hatodik helyezettje lett.

Belföldi eredmények:

Hétfőn a CFR játszott a KMSC-vel és 2:1 (0:0) arányban győzött a munkások pat fölött. Bjró Salvan.

Romania—Haggibbor 3:1 (0:0). Az első félidőben a Haggibbor van fölényben és egymás után több gólhelyzetet hagy ki aknázatlanul. A második félidőben esnek a gólok. Bjró dr. Hirsch Elemér, két jogos tizenegyest elfelejtett megítélni a Haggibbornak.

A mérkőzés után Baleanu őrnagy átnyújtotta Kolozsvár város kupáját a győztes Romanianak.

Torda. Energia—Sticla 6:0.

Barassó. Magyar—Román női atlétikai verseny eredménye 50:30.

Temesvár. TMTE—AAC 5:0 (3:0). Kínizsi—Ilsa 4:2 (3:2).

Jorga m

Bucuresti-Uj Kelet tud Amióta szám nyek között tól, a profes kezhetetlen. példányban kezdve össze tait végigo sorok mögé legfőbb alkotetlenül sok tudós prof egyetlen eszt robbant mos és maró szá Mert inni, az ban tud...

Legújabb tot napvilág de muntei t estig ir. Vlá az emberekről „hitt és csá mutatja az vakkal:

— Fiatale ből, amit M lat mondati niu a legna laha is isme mat nála eg akadnak m nek.

— Mi a ról? — kérd

— A korr igen érdekes nekem az, ho ságügyi tárc az volna há igazságügyhő tástügyhöz. szó, amugy értök legy Volcu-Nitesc tenyésztés eg ban támogaj ujságíró. Irr vet: „A rom dalom, hogy rieteanu, aki hogy lefordi cia irodalma — Mit s módosítani a ügyi törvény

— Bánom tapasztalat lehet valaki egyben rossz nagyon rossz Nem érdeke jelenlegi par meg ezen a málna Romá gát. Szeretn kérti az ura hogy fényké azon a törv helyezni az

— Egyszó lament mun

— Eszemé lamentbe. D

A legolcsóbb

Genius mely 1618 h cikke, 800 talmaz. Az helyett 120 szonba köt könyvosztál költség (20 lett (bélyeg

Jorga mérges fullánkokat ereget az új kormány felé

„A nemzeti parasztpárt: regáti puliszka balázsfalvi tömjénnel“

Jorga szerint Maniu a legnagyobb hipokrita, akit valaha is ismert

Bucuresti-Bukarest, augusztus 15. (Az Uj Kelet tud.) Jorga ismét megszólalt. Amióta számára oly fájdalmas körülmények között el kellett távoznia a hatalomtól, a professzor vigasztalhatatlan és fékezhetetlen. Rőpiratában, mely 30 ezer példányban fogyott el eddig, Argetoianun kezdve összes volt munkatársait és barátait végigostorozza, nem mentesítve e sorok mögé bujtatott támadásoktól még a legfőbb alkotmányos tényezőt sem. Hihetetlenül sok keserűség halmozódott fel a tudós professzorban a kormányzásának egyetlen esztendeje alatt. Ez a keserűség robbant most ki dühös nyilatkozatokban és maró szatírával megírt brosurákban. Mert írni, azt meg kell hagyni, hogy valóban tud.

„Fiam, ne higgyen Maniunak“

Legújabb nyilatkozata a Curentulban látott napvilágot. Jorga két hónapja valódi és muntei tanyáján lakozik és reggeltől estig ír. Visszaemlékezéseit írja azokról az emberekről, akikben — mint mondja — „hitt és csalódt“. Maniu kijelentéseit mutatja az újságíróknak a következő szavakkal:

— Fiatalemberek, ne higgyen semmit abból, amit Maniu mond. Hosszu tapasztalat mondatja velem ezt a tanácsot. Maniu a legnagyobb hipokrita, akit csak valaha is ismertem. Én megégettem magamat nála egy jónéhányszor, de remélem, akadnak mások, akik óvatosabbak lesznek.

— Mi a véleménye a Vaida-kormányról? — kérdezte az újságíró.

Jorga véleménye a Vaida-kormányról

— A kormány — válaszolta Jorga — igen érdekes összetételű. Nagyon tetszik nekem az, hogy Popovici Mihályt az igazságügyi tárca élén látom. Most már csak az volna hátra, hogy Gusti kerüljön az igazságügyhöz, Popovici pedig a közoktatásügyhöz. Hiszen pártkormányról lévén szó, amugyis felesleges az, hogy szakértők legyenek. A földművelésügynél Voicu-Nitescut a földművelés és állattenyésztés egy erdélyi doktora, Mihai Serban támogatja. Voicu-Nitescu egyébként újságíró. Irt egy nagyon érdekes könyvet: „A román katonák Szibériában“. Csó dárom, hogy kiharadt a kormányból Perieteanu, akinek az lett volna a hivatása, hogy lefordítsa Maniu számára a francia irrodalmat...

— Mit szól ahhoz, hogy a kormány módosítani akarja az ön összes közoktatásügyi törvényeit?

„Bánom is én, nem az én károm“

— Bánom is én. Nem az én károm. A tapasztalat megtanított arra, hogy nem lehet valaki anélkül nagyon buta, hogy egyben rossz is volna és nem lehet valaki nagyon rossz, hogy nagyon buta ne lenne. Nem érdekel az, hogy mit fog csinálni a jelenlegi parlament. Semmi sem lepne meg ezen a téren. Még az sem, ha proklamálná Romániában a hülyék köztársaságát. Szeretnék azonban egy nagy kegyet kérni az uralkodótól: engedje meg nekem, hogy fényképezzem le a király aláírását azon a törvényen, amely hatályon kívül helyezné az én intézkedéseimet.

— Egyszóval nem is vesz részt a parlament munkájában?

„Eszembe sincs elmenni a parlamentbe“

— Eszembe sincs elmenni ebbe a parlamentbe. De minthogy finom ember vagyok...

A legolcsóbb magyar lexikon a

Genius Kis Lexikon,

mely 1618 hasábján 110.000 sorban 40.000 cikket, 800 ábrát, 64 műmellékletet tartalmaz. Az 1932-es kiadás ára 545 lej helyett 120 lej füzve, 150 lej egész vászonba kötve. Kapható az Uj Kelet könyvostályában az összeg és portó-költség (20 lej) előzetes beküldése mellett (bélyegben is) vagy utánvétellel.

gyok, nem megyek el arra az ülésre, amelyen a felosztást fogják tudomásul venni, Nehogy úgy nézzenek ki, mint aki örül annak, hogy a semmi visszatért a semmibe.

— Mi a véleménye Vaida Sándorról?

„Komédia és tragédia“

— Vaidát már régóta ismerem. Igen kellemesen el lehet vele diskurálni mindenről éjjel tizenkét óra után valamelyik elegáns sörözőben. Ebből az emberből, aki nem alszik és akit a háta mögött levő ur, azaz Maniu mozgat, miniszterelnököt csinálni olyan politikai tragédia, amelyért nem járt gratuláció a szerzőnek, aki rövidesen látni fogja, hogy egy komédia és tragédia között olyan kapcsolatok vannak, hogy az, aki a komédiát kezdi, nem mindig láthatja a következő tragédiát.

Amza tábornok „kiemelése“

— Amza tábornokot is kiemelték a kormányból. Véleményem szerint Amza egyike a hadsereg legjobb tisztjeinek, tők-

letesen becsületes és az uralkodó odaadó hűve. Az én kormányom idején a belügyminisztérium élén nagyszerűen helyettesítette Argetoianut. Szerettem volna belügyminiszternek megtartani. Nem lehetett. Amzával nem is találkoztam egyébként az utóbbi időben. Nem akartam, hogy rossz hírbe kerüljön az új rezsim kémei előtt.

— Milyen magatartást fog tanusítani a jövőben?

Cuza fejedelem példája

— Az én magatartásom változatlan. Ellene vagyok a hűvek pénzhűségét kielégítő pártoknak. Ha pedig kölcsönvett ideológiájuk is van, annál inkább. Egészen bizonyos, hogy az ország ilyen rezsim mellett egy lépést sem tehet előre. Cuza fejedelem, aki lábbal taposta el a pártokat, megoldotta az összes vitás kérdéseket és megalapította Romániát. Azóta hatvan év telt el. A dinasztia egyetlen tényleges nehézséget sem tudott leküzdeni, mert alávetette magát a pártok-

Rövidesen bírják elé állnak a spanyol lázadás szereplői

Madrid, aug. 15. A hadbíróóságok rendkívüli sietséggel folytatják a kudarcot vallott katonai összeesküvés vezetőinek kihallgatását. A kormány mindenképpen azon van, hogy az ügy a lehető leggyorsabban likvidáltassék és a felelős személyiségek minél előbb a legfelsőbb katonai bíróságok elé kerüljenek. Két nappal ezelőtt San Sebastianban a puccsban való részvétel miatt elfogták az egykori diktátornak, Primo de Riverának Migule nevű legkisebbik fiát. Pénteken a rendőrség ugyanazon okból letartóztatta az idősebbik Primo-fiut, An toniót is.

A kortez törvényjavaslatot fogadott

el, amely felhatalmazza a kormányt, hogy azonnali hatállyal elbocsássa az állami szolgálatból mindazokat a tiszteket, katonai vagy polgári hivatalnokokat, akik a köztársaság ellen árulást követnek vagy követtek el. Hogy a bünyösök légi uton való menekülését megakadályozza, a kormány elrendelte, valamennyi spanyol katonai és polgári légitörvényt lezárás. A spanyol szindikátusok országos tanácsa vasárnapra az ország egész területén nagyszabású tüntetéseket rendez a köztársaság mellett.

A közvéleményt e pillanatban az a kérdés foglalkoztatja, halálraítéliék és

nak. A mai pártok közül kettő számít eszű párt: a liberális, amelynek legalább dicsőséges emlékeztető multja van és a Bratianu-dinasztiában megtestesült felelősségérzete. Van azután a nemzeti parasztpárt, amely nem egyéb, mint regáti puliszka balázsfalvi tömjénnel. Aki megégett, most jölkölközik. Jó étvágyat!

Eddig a nyilatkozat. Amely tele van igazságtalanságokkal és szubjektívizmussal, mint maga a nyilatkozó.

Dr. KULCSAR ISTVÁN:
Bevezetés az individuál pszichológiába

Tartalmi kivonata: Az ösemler lélekismerete. — Az egyén, mint célirányított egység. — A szervek fogyatékosága. — A „fiziológiai fogyatékoság“. — A fogyatékoság létrejöttének tényezői. — A fogyatékoság-érzés kompenzációja, a személyiség fejlődésvonala. — Az ideges jellem. — A tehetség. — Gyerekkori hibák. — Idegesség és elmebaj. — Elzúllás és bűnözés. — Szexualitás problémája. — A kutura. — Nevelés. — Az idegesség gyógyítása. — Önevelés. — Függelék: Az individuálpszichológia története.

Ára 98 Lei. — Kapható az UJ KELET könyvostályában.

Hogyan folyt le szombaton Hindenburg és Hitler két drámai találkozása

Hitler minden hatalmat magának követelt. Hindenburg befjezettnek tartja misszióját

Berlin, augusztus 15. Papan kancellár és a nemzeti szocialista vezérek konferenciája, melynek eredményéről lapunk vasárnapi számában már beszámoltunk, több mint két óra hosszat tartott. Hitler Adolf, a nemzeti szocialista rohamosza gók főparancsnoka, Röhm szolgálaton kívüli kapitány és Frick volt thüringiai miniszterelnök kíséretében jött el a tanácskozásra. A Wilhelmstrassen, a kancellári palota előtt a déli órákban több száz főnyi tömeg verődött össze és mindenki kíváncsian várta Hitler érkezését, a nemzeti szocialista párt vezére azonban nem a főkapun ment be a palota tába és a tömeg nem tudta kielégíteni kíváncsiságát.

A kétórás tanácskozás teljes kudarcra végződött. Ugy Papan kancellár, mint Hitler Adolf fenntartották eddigi álláspontjukat és közeledés egyetlen kérdésben sem jött létre.

Dulétán négy órakor megtörtént a má sodik történelmi jelentőségű találkozás. Hitler Adolf, Röhm kapitány és dr. Frick pontban négy órakor megjelentek dr. Meissner elnöki államtitkáránál, aki negyedöt órakor bevezette őket Hindenburg elnök dolgozószobájába. Hindenburg Papan kancellár és Meissner államtitkár társaságában fogadta a Hitler-párt három vezérét. Az elnöki audien cia kimért formások között folyt le. Hindenburg elnök azt kérdezte Hitleről, hajlandó-e belépni a Papan-kormányba

és hajlandó-e magával hozni néhány nemzeti szocialista „személyiséget“ a kabinetbe.

Hitler elutasító választ adott és közölte Hindenburg elnökkel a nemzeti szocialista párt követeléseit. A birodalom irányítását teljesen a nemzeti szocialista párt kezébe kell helyeznie s a párt nem hajlandó megosztani a felelősséget egyetlen más párttal sem. Hindenburg elnök azt felelte ezekre a követelésekre, hogy sem saját lelkiismeretével, sem a német nemzettel szemben nem vállalhatja a felelősséget azért, hogy a birodalom egész irányítását és az államhatalom minden eszközét egyetlen pártnak szol-

gáltassa ki. A kihallgatás, amely pontosan husz percig tartott, ezzel véget is ért s félöt után Hitler és alvezérei már eltávoztak az elnöki palotából. Hindenburg elnök ezzel a kihallgatással egyelőre befjezettnek látja misszióját s kiadta az utasítást, hogy csomagoljanak, mert este visszautazik neudecki birtokára.

A tárgyalások meghiusulása teljesen összekuszálta a helyzetet s egyelőre teljesen bizonytalan, mit hoz a legközelebbi jövő.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

A nagyváradi zsidó leány elemi, gimnázium és társulati kereskedelmi leányiskolát látogató növendékek legalkalmasabban elhelyezkedhetnek a Schwartz Menyhértné 5 éve fennálló orth. zsidó

LEÁNYNEVELŐ INTÉZETÉBEN

ORADEA, Str. Ciorogariu (Uri-u.) 8.

Dija nem magasabb a rendes privátháznál kért díjnál. — Szabászati és varró tanfolyam. Zenei kiképzés. Kereskedelmi magán tanfolyam. Idegen nyelvek. Kitűnő referenciák. Prospektus.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

K. J. Erőhályfalva. A tüzifa magabb ártarifaának életbeléptetését valóban augusztus 15-re tervezte az államvasutak igazgatósága, ez azonban egyelőre halasztást szenvedett.

Margittai előfizető. Katonai áthelyezések ügyében a hadügyminisztériumhoz (Ministerul Armatei) kell megindokolt kérvényt benyújtani az áthelyezés kedvező elintézése érdekében.

H. J. Kraszna. A palesztinai társas-kirándulás ügyében lapunk tegnapi előtti számában közöltünk tájékoztatást. Közlelbi információkért forduljon dr. Weisz Fülöp, a kolozsvári Palesztina-hivatal elnökéhez, aki egyben a társas-kirándulás vezetője is. Címe: Dr. Weisz Fülöp medic, Cluj, Str. Regele Ferdinand 34.

"Kovács" Nagyvárad. Ahhoz, hogy a Magyarországon végzett hét gimnázium bizonyítványait román érettségi vizsgára jelentkezhessen, kérvényt kell benyújtania a közoktatásügyi minisztériumhoz és ennek alapján engedélyezik a különböző vizsgára való jelentkezést, amelynek letétele után módjában áll rendelkezésre jelentkeznie. Kérvénye érdekében, ha azt a Zsidó Párt ottani (nagyvárad) jogvédelmi osztálya útján eljuttatja a kolozsvári központi jogvédő irodához (dr. Fenichel József, Str. Regina Maria 11.) a Zsidó Parlamenti Klub fogja intévenni érdekében.

R. Ödön. Élesd. Kérjük, sziveskedjék kérését megismételni, mert leveléből nem tűnik ki világosan, hogy tulajdonképpen milyen vonatkozásban lehetünk szolgálatára.

Dr. F. J. né. Segesvár. Abel Pan Kolozsváron nem rendezett kiállítást.

E. Sz. Kérdése nem egészen világos. Szódabikarbóna használata gyomorvastultatás esetén nem ártalmas, sőt hasznos. Ha fájdalmak megszűnnek a szódabikarbóna használata után, úgy gyomorvastultatás van és mint ellenszert nyugodtan használhatja.

American, Jibou. Az amerikai konzulátus bukaresti címe: Cunzlatul Statelor Unite din America de nord, Bucuresti Boulevardul Domnitéi 2.

Nagyvárad előfizető. Cukor Adolf, a híres filmkirály részére a következő címre írhat: Newyork, Paramount Palast. Közlelbbit nem tudunk.

B. Gy. Nagyvárad. Sziveskedjék beküldeni a szóbanforgó cikket és amennyiben megfelelő, helyet adunk részére lapunkban.

Antwerpeni barissziánus. Ma irtunk levelet.

Ujdonság! Ujdonság!

JOSEPH ROTH

HIOB

c. regénye.

Ara 84 lej

Heine óta még egyetlen író sem dolgozott fel zsidó tárgyat olyan ragyogó és emelkedett nyelven, olyan feledhetetlenül megkapó szép képekben, az élmény akkora tüzével és mélységével, mint Joseph Roth „HioB“ c. regényében. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltség előzetes beküldése mellett, (bélyegben is) vagy utánvétellel.

WELLS H. G.

Minden kötet egész vászonban kötve, gyönyörű papírra nyomtatva, kétetenként 60 lej. 1. Anna Veronika. 2. Az istenek elede. 3. Kipps. 4. A láthatatlan ember. 5 és 6. William Clissold világa. 7. Mr. Polly lázadása. 8. Amikor az üstökös eljön. 9. Egyelőre. 10. Élet és kaland. 11 és 12. Tono Bungay. 13. Mr. Britling. 14. Csodálatos történetek. 15. Az álom. 16. Bealby. 17. Mr. Levisham és a szerelem. 18. A tengeri tündér. 19 és 20. A szenvedélyes barátok. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában összeg és portóköltség előzetes beküldése utánvétellel.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A Magyar Színház heti műsora

Kedden este 11 órakor: Elcserélt ember. (Nagyon olcsó mozihelyáraknál is olcsóbb matiné helyárakkal. Valamennyi földszinti jegy ára 20 lej, valamennyi erkélyülő jegy ára 10 lej, páholy 5 személyre 80 lej. Sorozatszám 276.)

Szerdán este nincs színházi előadás, mozielőadás van.

Csütörtökön este 11 órakor: Pusztai szél. (Hunyady Sándornak, a Feketeszáru cseresznye szerzőjének, legújabb, óriási sikerű darabja, nagyon olcsó matiné helyárakkal, földszint 20, erkélyülés 10 lej. Sorozatszám 277.)

Pénteken este nincs színházi előadás, mozielőadás van.

Szombaton este fél 10 órakor: A kisasszony. (Ujdonság először: Góth Sándor rendezése mellett a vigszínház kitérő együttesének vendégjátéka. Góth Sándor, Góth Sándorné, Márkus Margit, Orsolya Erzsébet, Jávor Pál, Maklár Zoltán, Somló István, Sulyok Mária, Perczel Oszkár fellépte. Premióre helyárak. Sorozatszám 278.)

Vasárnap d. e. 11 órakor: Ejjeli menedék-hely. (Nagyon olcsó matiné helyárakkal, földszint 20 lej, erkélyülő 10 lej. Sorozatszám 279.)

Vasárnap d. u. fél 7 órakor: Olympia. (Molnár Ferenc világhírű színdarabjának reprimé. A Vigszínház együttesének vendégjátéka. Góth Sándor, Góth Sándorné, Márkus Margit, Orsolya Erzsébet, Jávor Pál, Maklár Zoltán, Somló István, Sulyok Mária, Perczel Oszkár fellépte. Rendes helyárak. Sorozatszám 280.)

Vasárnap este fél 10 órakor: Gyógyszerész. (Ujdonság először! A Vigszínház együttesének vendégjátéka. Góth Sándor, Góth Sándorné, Márkus Margit, Orsolya Erzsébet, Jávor Pál, Maklár Zoltán, Somló István, Sulyok Mária, Perczel Oszkár fellépte. Premióre helyárak. Sorozatszám 281.)

Színház-Mozgó műsora

Hétfő, kedd, szerda, csütörtök d. u. fél 4, fél 6, fél 8 és este fél 10 órakor szenzációs premióre. Sommerset Maughan világhírű színműve: A szent láng filmváltozata 10 felvonásban, német nyelven. A főszerepekben: Dita Parló, Gustáv Frölich, Hans von Dwardowsky, Wladimir Soloy. Rendező Wilhelm Dieterle. Hangos kísérelő műsor. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Az Opera-Mozgó műsora

Augusztus 15., 16. és 17-én, hétfő, kedd, szerda. Németül beszélő és éneklő hangosfilm: Tied vagyok. Főszerepekben: Jenny Hugó, Hermann Thimig.

Augusztus 18., 19., 20. és 21-én, csütörtök, péntek, szombat és vasárnap. Németül beszélő és éneklő hangosfilm, Anny Ondre románul is beszél benne. Éjjel a paradicsomban. Főszereplők: Anny Ondra, Ralph Arthur Roberts, Hermann Thimig. Előadások kezdete fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor. Helyárak: 10 és 20 lej nincs külön repülő és segélybélyeg.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, augusztus 16.

Bukarest. 19.45: Dálest. Budapest. 9.15: Szimf. hangv. 11.15: Ifjúsági félóra. 1: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: A háztartásról. 5.30: Szalónzenei hangv. 6.30: Sajtó és tudomány. 7: Cigányzene. 8.15: Kék és piros, előadás a Studióból. 10.45: Cigányzene.

Bécs. 19: Mozart: Varázsfuvola című operája. 22.30: Zenekari hangv.

Berlin. 20: Schubert: B-dúr szimf.

Breslau. 20: Grammofonlemezek.

Hamburg. 19.20: Katonazene.

Lipce. 21.50: Dalok. 22.30: Cigányzene.

Stuttgart. 19.30: Harmónika. 22.45: Filharmonikusok táncczeneje.

Varsó. 22.25: Táncczene.

Poznan. 18.10: Grammofon.

Kattowitz. 18.30: Grammofon.

Riga. 19.30: Szerenádok.

Milánó. 20.30: Operettelőadás.

Róma. 20.45: Operett.

Palermó. 20.45: Verdi: Trobadour c. operája.

Prága. 19: Tamburicahangv. — 19.30: Francia és olasz dalok.

Brünn. 20.30: Mozart Prágában.

Svájci Aleman Adó. 20: Szimf. hangv.

21.45: Offenbach: Az ezredvezető c. operettje.

Szerda, augusztus 17.

Bukarest. 18.40: Grammofon. 19: Wagner: Tannhauser c. operája.

Budapest. 9.15: Hangv. 12.05: Szalónzenei hangv. 1: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 4: Házikvintett. 5.15: Egy betű különbség. 5.45: Zenekari hangverseny. 7: Kuruc dalok. 8.15: Az olasz opera mesterei. 10.15: Pontos időjelzés, időjárás, hírek, majd gramgofonhangverseny.

Bécs. 19.40: Szimf. hangv. 22.10: Jazz.

Berlin. 18.15: Szór. zene.

Érvényes 1932 július 1-től

Soc. Mera & Comp. Autobusok menetrendje

Zălau—Simleul-Silvaniei—Carei—Valea lui Mihai—Satu-Mare:

INDUL						ÉRKEZIK					
I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
—	5.00	11.30	13.00	13.30	18.30	8.00	8.30	9.20	13.45	—	20.00
—	5.40	12.10	13.40	—	19.10	7.20	—	8.40	13.05	—	19.20
—	6.00	13.00	14.00	—	19.30	7.00	—	8.20	12.45	—	19
—	7.30	14.30	—	15.30	—	5.30	6.30	—	—	—	17.30
—	8.30	16.30	—	16.30	—	4.30	5.30	—	—	15.10	16.30
4.30	9.30	17.30	—	17.30	—	—	4.30	9.15	—	—	15.15
6.45	9.45	17.45	—	17.45	—	—	—	7	—	14	15

Zilahon vonatatlakozás Zsibó—Nagybánya felé 8.40 órakor
Autobusz Szilágy-Cseh felé 13.30 órakor

Cluj—Hued'n—Ciucea—Simleul-Silvaniei:

INDUL			ÉRKEZIK		
I.	II.	III.	I.	II.	III.
—	—	15.30	9.30	—	—
—	—	17.20	7.40	—	—
—	10.55	18	7	15.30	—
7	12.10	19	6	14.10	19.40
7.15	12.20	19.15	5.40	13.50	19.20
7.40	12.40	19.30	5.15	13.30	19
8	13.45	20	5	13	18.30

Soc. Mera & Comp.

Lipce. 20: Mozart: Così fan tutte.
Varsó. 20: Szórakoztató zene. — 21.15: Szoprán és aitt.
Kattowitz. 19.15: Grammofon.
Poznan. 20: Könnyű zene.
Milánó. 20: Mozart: Così fan tutte.
Róma. 17.45: Vegyes hangv.
Palermó. 20.45: Szór. zene.
Prága. 19: Dalok bemondás szerint. — 20: Grieg est.
Pozsony. 18: Zongorahangv.
Brünn. 18.25: Grammofon.
Osló. 20: Rádiózenekar.
Párizs. 20: Mozart opera közv.
Toulouse. 20: Katonazene. 21.15: Operarész. 21.45: Operett. 22.45: Kivánság hangv.

APRÓHIRDETESEN

Egyszeri közlésnél egy szó 3 lej, vas-tagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelígés levelet csak egy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

ארט. כשר

ERTESITES! Még rövid ideig a régi legelképzhetőbb olcsó árban szállítok, frissen olvasztott nyári libaszirt, minden mennyiségben. FRIEDMANN SAMU Oradea, Str. Cuza Voda 6. Kérjen ajánlatot.

Metsző, hitoktató és jó előimádkozó szerény fizetéssel állást keres szeptember 15-re. Cím: Izr. Hitközségi kántor Ciacova, jud. Timis.

Gépi aszurt és precíz gomblyukkötést és pliszét, gaurétt olcsón vállal. Nagyvárad, Piata Mihai Viteazul 5.

Kiadó október 1-re egy 4 szobás modern parkettes lakás mellékkeliségekkel, esetleg 2 családnak is. Megtekinthető Decebal 13., d. e. 10—1, d. u. 4—8 között.

Házat keresek megvételre. Ajánlatokat „100—150.000 lej“ jelígre a kiadóba.

Sapkahorgolást mindenféle formában, selyem és gyanjából olcsón vállalom. Calea Decebal 13. (volt Rudolf-ut) jobbra utolsó ajtó.

Naponta frissen fejt kóser tehén- és bivalytej (házhöz szállítva is), valamint tejszín, tejföl, vaj és turó kapható Schwartz Ignácénál, Str. Filipescu (Szentlélek u.) 7. Ugyanott vegetárius koszt — kihordásra is — kapható. Csak megrendelésre.

Kiadó különbejáratu butorozott szoba komplett hálóval, napos, kertes udvarban Regele Ferdinand 107. földszint.

— Az elnök halasztódott el főpolgármester yorkból jelentő visszautazott A folytatják feje A döntés való nökválasztás u dott, mert a le nyilatkozni k Roosevelt főke en illetékessége gármester eller állítására. A b nukihallgatóság határozatot ne

— 40.000 lea szusa. Varsóból ezer lengyel leg tus 15-én kongr takozni fognak törekvései eller metországhoz a gresszuson Pils küldöttjei is ré

— Lázadás a donból jelentő kormányzósági ból zavargások ron a tömeg t elnök ellen s m ra igyekvő re fegyverhasznála ben 14 ember é san megbeszélés zésekben kiuju hogy katonai os síteni a rendőrs állítható legyen geket husz halot sültre teszik.

— Idényből v lyem, szövet- és olcsó árban kap Cluj, Ar. K. E — Eljegyzés. (tanárnő és Blun ságot kötöttek. M lyett.)

— Goethe önp tik: A Goethe e egy magánkiadás "nevű" című mű ben egykoru raj nagy német költő rában ábrázolja történezt megó Goethe eredeti ö — Japán bojk gyapotot. London gottálni akarja a eszetre, ha Ind a japán gyapotá

— A has felt mak, emésztési hurut és sárgaság József" keserűvi szüntethetők és vagy szív felé ir sulyozhatók. Gy gázolják, hogy különösen az üló felentkező bajok eredményeket ér keserűvíz gyógyv an és fűszerüz

— A paleszt A Soc. Anon. R NIA" Bucuresti sítése alapján k ság „SINAIA“ gobb a Fabre E hajója volt, sze yorkból jövet R onnan szept. hó indul direkt Ja 4-én érkezik r I. osztály 60 do ár, III. osztály egy kabinban) ály közös nagy Arak kószttal és együtt értendők. vissza Konstan Alexandria, Olas gon keresztül is A tervezett kirá ehát nem tehetj szatéröknek és e gen alkalmas. A ak a román há mely Palesztina rendes forgalm

HIREK

Az elnökválasztás utáni időpontra halasztódott el a döntés Walker newyorki főpolgármester fegyelmi ügyében. Newyorkból jelentik: Walker főpolgármester visszatért Albanyba, ahol ma, kedden folytatják fegyelmi ügyének tárgyalását. A döntés valószínűleg az amerikai elnökválasztás utáni időpontra halasztódott, mert a legfelsőbb bíróságnak előbb nyilatkoznia kell afelől, hogy Franklin Roosevelt főköormányzó alkotmányserűen illetékességgel bír-e a newyorki főpolgármester elleni fegyelmi bíróság összeállítására. A bíróság a döntésig csak tanú kihallgatásokat fog eszközölni, de vég határozatot nem hoz.

40.000 lengyel legionárius kongresszusa. Varsóból jelentik: Körülbelül 40 ezer lengyel legionista Budeniben augusztus 15-én kongresszusra gyűl össze és til takozni fognak Németország imperialista törekvései ellen, amely Pomeraniát Németországhoz akarja csatolni. A kongresszuson Pilsudsky és a kormány képviselői is részt vesznek.

Lázadás a szíriai Aleppóban. Londonból jelentik: A szíriai Aleppóban a kormányzósági elnök érkezése alkalmából zavargások törtek ki. A pályaudvaron a tömeg tüntetett a kormányzósági elnök ellen s megtámadta a szétosztatásra igyekvő rendőröket. A karhatalom fegyverhasználatra kényszerült. A sortűzben 14 ember életét vesztette, 45 súlyosan megsebesült. Később a külső városrészekben kiújultak a zavargások, úgy, hogy katonai osztagokkal kellett megerősíteni a rendőrséget, hogy a rend helyreállítható legyen. Az összes embervesztéseket husz halottra és mintegy száz sebesültre teszik.

Idényből visszamaradt sokezer selem, szövet- és vászonmaradék rendkívül olcsó árban kapható a Gólya-áruházban, Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 11.

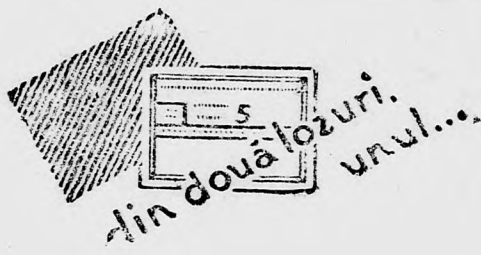
Eljegyzés. Bernstein Jolán zongoratanárnő és Blum Nándor mérnök házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett.)

Goethe önéletrajza. Berlinből jelentik: A Goethe-centennárium alkalmával egy magánkiadásban Goethe „Római karnevál” című művének illusztrációjaképpen egykoru rajz jelent meg, amely a nagy német költőt római lakásának ablakában ábrázolja. Dr. Pollák prágai műtörténész megállapította, hogy a kép Goethe eredeti önéletrajza.

Japán bojkottálni akarja az indiai gyapotot. Londonból jelentik: Japán bojkottálni akarja az indiai gyapotot arra az esetre, ha India tiltó vámokat róna ki a japán gyapotárukra.

A has teltsége, májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbeli hurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértúlulások ellen szulvohatók. Gyomor- és bélspeciálitások használják, hogy a Ferenc József vízzel, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A palesztinahivatal közleményei. A Soc. Anon. Rom. de navigatie „SARINIA” Bucuresti aug. 12-én kelt értesítése alapján közöljük, hogy e társaság „SINAIA” nevű hajója, mely régebb a Fabre Line francia társaság hajója volt, szept. hó 9-én fog Newyorkból jövet Konstacában kikötni, s onnan szept. hó 10-én d. u. 4 órakor indul direkt Jaffába, ahová szept. hó 14-én érkezik meg. Hajójegyek ára: I. osztály 60 dollár, II. osztály 50 dollár, III. osztály kabinnal (4 személy egy kabinban) 22.50 dollár, III. osztály közös nagy kabinban 18 dollár. Árak kosztal és 100 kgr. podgyással együtt értendők. A Sinaia hajó nem tér vissza Konstancába, hanem Bayruth, Alexandria, Olaszország, Spanyolországon keresztül ismét Newyorkba tart. A tervezett kirándulást fenti hajóval tehát nem tehetjük meg, azonban vízszűrőknél és egyedülutazóknak e hajó igen alkalmas. A napokban várjuk annak a román hajónak menetrendjét, mely Palesztina és Konstanca között rendszeres forgalmat fogja lebonyolítani.

Primele 4 Clase ale Loteriei

au împărțit în total

44 Milioane Lei...

...iar Clasa 5 singură

va distribui în total

195 MILIOANE

TATA PRINCIPALELE
CASTIGURI LA CLASA 5-a

- un premiu de 5.000.000 lei
- 1 câștig de 5.000.000 lei
- 1 câștig de 3.000.000 lei
- 1 câștig de 2.000.000 lei
- 1 câștig de 1.000.000 lei
- 1 câștig de 500.000 lei
- 1 câștig de 200.000 lei
- 3 câștiguri a 200.000 lei
- 4 câștiguri a 150.000 lei
- 5 câștiguri a 100.000 lei
- etc.

LOTERIA DE STAT PE CLASE

cu tragerile Clasei a 5-a dela 10 August la 16 Septembrie

FŐELÁRUSITÓ:

Banca Ilescu S. A. & Co., Dr. N. Ligethy Cluj,

Strada Regina Maria No. 42.

A nyert összegekért nem kell Bukarestbe mennie, tekintet nélkül az összeg nagyságára a nyerményeket a Banca Ilescu S. A. pénzümézet Clujon fizeti

FŐELÁRUSITÓ:

Kereskedelmi Hitelintézet R. T.

Cluj—Kolozsvár, Piata Unirii (volt Mátyás király-tér) No. 20.

Moszkvában japán-orosz halászlati egyezményt írtak alá. Londonból jelentik: Moszkvában japán-orosz halászlati egyezményt írtak alá s ezzel véglegesen rendezték a távolkeleti halászlati vívizedes vitás ügyét a szovjet és Japán között.

Lengyelország hajlandó csatlakozni Hollandia, Belgium és Luxemburg vámuniójához. Londonból jelentik: A Daily Telegraph varsói információi szerint Lengyelország közölte Hollandia, Belgium és Luxemburg kormányaival, hogy elvben hajlandó csatlakozni a három ország között két hónappal ezelőtt létrejött vámuniós egyezményhez.

Idényből visszamaradt sokezer selem, szövet- és vászonmaradék rendkívül olcsó árban kapható a Gólya-áruházban, Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 11.

Olimpiai irodalmi díjak. Newyorkból jelentik: Losangelesben a napokban osztották ki az olimpiai irodalmi díjakat. Az első irodalmi díjat a német Paul Bauer, a másodikat a dán Josef Peterson, a harmadikat az amerikai dr. Brundage kapta, az első és harmadik zenedíjat nem adták ki, míg a második díjat a Csehszlovák Suk Jozsip nyerte el szimfónikus szokolindulójáért.

A földregézés elpusztított egy kisázsiai várost. Konstantinápolyból jelentik: Konstantinápoly közelében, Vadie városban és környékén nagy földregézés pusztított, amely a várost teljesen rombadöntötte. Alig néhány az maradt épen és a katasztrófának számos halálos áldozata is van. A halottak számát még nem sikerült pontosan megállapítani, mert az elpusztult várossal és környékével megszakadt a táviró- és telefonösszeköttetés. A kormány katonai mentőcsapatokat küldött a pusztulás színhelyére.

Hatvanegy gép vesz részt a nagy európai körrepülőversenyen. Berlinből jelentik: A Berlin melletti spaakeni repülőtéren pár napja kezdődött meg az idej leg nagyobb nemzetközi aviatikai verseny, az európai körrepülés versenye, amelynek egyik ellenőrző és leszálló állomása Jugoszláviában Zágráb lesz. A versenyen hatvanegy versenyző vesz részt. A német pilóták mellett francia, olasz, lengyel, svájci és csehszlovák repülők is indultak a körrepülésben, amely a Franciaország által kiírt nagy serlegdíjért folyik. A serleg két év óta a német pilóták kezében van. A verseny augusztus 28-ikán gyorsasági versennyel ér véget.

Harmincótezer halálos áldozata van a kolerának Északmandzsuriában. Párizsból jelentik: Északmandzsuriában az áradás és a kolera halálos áldozatainak számát 35 ezerre teszik. A vasuti forgalom még nem indulhatott meg az árvíz miatt.

A spanyolországi Vigóban csempésztett fegyvereket foglaltak le. Londonból jelentik: Vigóban egy a lisszaboni spanyol követ címére szánt több mázsás vas uti csomagban gépfegyveralkatrészeket találtak. Valószínűnek tartják, hogy a követségnek semmi köze nincs a küldeményhez, amelyet természetesen sehonnan sem rendelt meg. A fegyvercsempészet minden bizonnyal portugál forradalmárok kísérelték meg.

A világ legmodernebb története:

Wells: Nagy Világtörténet. E mű első kiadása 2400 lej volt, most könyvnapon kiadás 800 oldalon, 300 képpel, 18,5x27,5 nagyságban 130 lej Lepagenál, Kclozsvár. Vidékre utánvétellel, portómentesen.

NAPRÓL NAPRA

A délbajorországi Garmisch-Partenkirchen környéke felett többórás, jégveréssel többször megszakított felhőszakadás vonult át, melynek nyomában árvíz támadt. Az áradat ellepte a város alacsonyabban fekvő részeit s egy méter magasságban áll a pályaudvaron, úgyhogy sem München, sem Innsbruck felé nem tudnak indítani vonatokat. Pionir-századot vezényeltek ki a pályatest rendbehozatalára.

A délangliai Sussex kerületben két autóbusz összeütközött. Három utas életét veszítette, nyolcan súlyosan megsebesültek.

VIDÁM SAROK

Az a teknősbéke, amelyet itt vettem, első nap megdőglött, pedig maga azt mondta, hogy háromszáz évig is él.

Hát lehetséges, hogy az a háromszáz év éppen tegnap telt le.

Egy ismert kolozsvári aranyifjú nősülése nagy szenzáció volt a városban. Pár hét múlva a férj két ismerőse találkozik:

Hogy él Pali a feleségével? — Kérde az egyik.

Hm... Négy héttel az esküvőjük után hozott neki a posta egy elkésett szerencsekívánságot — és ő nem vette át.

UJ KELET *Legújabb hírek*

A liberálisok is támogatják a Vaidakormányt a konverziós törvény módosításában

Viharos parlamenti szessziót készítenek elő az ellenzéki pártok. Augusztus 27-ikén érkeznek Bukarestbe a népszövetségi szakértők

Bucuresti-Bukarest, aug. 15. A kormány augusztus 27-ikére várja a Loveweday és két másik népszövetségi szakértő társának az országba való érkezését. A szakértők valószínűleg szeptember 7-ig maradnak a fővárosban. Ettől a naptól kezdve szerepüket egy ugyan-csak a népszövetség által delegálandó szakértői albizottság veszi át, amely a kormánnyal egyetértésben fogja a gazdasági és pénzügyi rekonstrukciós tervezetet kidolgozni.

Hivatalos helyről cáfolják a hírt, hogy Mironescu pénzügyminiszter a Svájcban megkötött kölcsönnel kapcsolatosan a parlamenti szesszió bezárása után külföldre utazik. Ezzel szemben Banciu pénzügyminisztériumi vezérigazgató ma este Zürichbe utazik, hogy a kölcsönt folyósító svájci bankkonzorciummal néhány vitás ügyet megtárgyaljon.

A liberálisok támadják az ötvenmillió frankos kölcsönt

A liberálisok egyébként máris koncentrikus támadásba kezdtek az 50 millió frankos kölcsön ellen. Az Unversul elismeri, hogy a kölcsön feltételei igen kedvezőek, sőt gyanusan kedvezőek. Négy és félszázalékos kamattal 0.25 százalékos jutalék mellett, a mai rossz hitelviszonyokat figyelembe véve, csakugyan érdemes volt a kölcsönt megkötni. Kérdés azonban: vajon miért éppen az Autonóm Erdőpénztár nevére kötötték meg a kölcsönt? Nem-e az állam eddig érintetlen vagyonrészletének, az erdőknek koncesszionálása húzódik meg a kölcsönszerződés mögött?

A „Lupta” értesülése szerint a liberálisok a parlamentben is erőteljes támadásba fognak kezdeni a kormány ellen a kölcsön megkötése miatt. A lap viszont megállapítja, hogy a liberálisoknak nincs meg az ehhez szükséges morális autoritásuk. Dinu Brătianu ugyanis az előző parlamentben azon a címen követelte a Jorga-kormány távozását, hogy ennek nincs semmi hitele és nem képes kölcsönt szerezni. Brătianu követelte, hogy a liberálisokat hozzák hatalomra, akik majd megszerzik a szükséges kölcsönt. A Lupta azzal fejezi be cikkét, hogy gazdasági körökben a kölcsön megkötése igen jó benyomást keltett. A bizalom fokozatosan helyre fog állni, a válság pedig ennek megfelelően enyhülni.

Fischer József és Misu Weiszmann a felirati tában

A kamara ma délután, két napi vakáció után, ismét ülést tart. Kezdetét veszi a trónbeszéd és a kormánynyilatkozat fölötti vita, amelyre eddig a liberálisok részéről Dinu Brătianu, Tata-

Tennisz, vízilabda, turisztika, futball

Göncz Lajos: A teniszjáték. Kehrling előszavával, számos képpel, második kiadás 96 Lei, Bánó, Bárány, Köszegi, stb.: Vízilabda lexikon, 96 Lei. Zubor: A kezdő turista, 48 Lei. Schlosser: A modern futball, 84 Lei. Vadas: Sportolás, szépség, egészség, 54 Lei. Lepagenál Kolozsvár. Postán utánvét-tel portóval, vagy beküldve portómentesen.

rescu, Iamandi, a nemzeti parasztpárt részéről Orchidan Botez és Misu Vasilescu, a Zsidó Párt részéről pedig dr. Fischer József és Misu Weiszmann vesznek részt. A kormányprogram mindenesetre sok támadási felületet nyújt az ellenzéki pártok számára. Ezek a támadások főleg a liberálisok és a lupisták részéről fognak kiindulni.

Lupin a restabilizációt fogja követelni

A lupisták követelni akarják a lej restabilizációját, a liberálisok viszont kézzel-lábbal tiltakozni készülnek a népszövetségi szakértők megkonzultálása ellen és azt állítják, hogy a nemzeti parasztpárt ezzel feladja Románia pénzügyi függetlenségét. Az ellenzék általában nem ért egyet a kormány által tervezett intézkedésekkel. Ennélfogva

igen zajos és viharos lefolyású parlamenti szesszióra van kilátás az ősszel, különösképpen ha a kormány be fogja terjeszteni a konverziós törvény módosításáról szóló javaslatát. Argetoianu és barátai máris szervezkednek, hogy a konverziós törvény jelenlegi formáját megvédjék. A lupisták nemcsak, hogy ellenezni fognak minden megszorítást, de egyenesen a konverziókat a városi adósságokra való kiterjesztését is követelni fogják. Egyedül a bankoknál érdekelt liberálisok támogatására számíthat a konverziós törvény megszorításánál a kormány. A nemzeti parasztpárti többségben is sokan vannak akik Uniannal egyetértve, a konverzió kiszélesítése mellett törnek lándzsát. Nehéz feladat lesz a módosítás alkalmával ezeket a különböző áramlatokat közös nevezőre hozni.

Fia született Ileana hercegnőnek

Bucuresti-Bukarest, aug. 15. Bécsből jelentik, hogy Habsburg Antal főhercegné, Ileana román királyi hercegnő hétfőn hajnali három órakor egy fiúgyermeknek adott életet. A családi esemény bekövetkezését már szombatra várták és az orvosok arra gondoltak, hogy műteti beavatkozással segítsék világra az újszülöttet. Az operációra azonban nem került sor. Négy nap óta szakadatlanul Ileana ágya mellett őrködött dr. Halban világhírű szülész professzor,

valamint Zaharescu, Aronovici és Caraman bukaresti orvosok. Ugyancsak Ileana mellett tartózkodott anyja, Mária királyné és nővére Mariora szerb királyné. Keddre Erzsébet görög exkirályné érkezését várják. Az újszülöttet valószínűleg István névre fogják keresztelni. A keresztelőn hírszerint, résztvesz Alfonz spanyol exkirály is. Károly király táviratilag fejezte ki szerencsekívánatait hugának, a családi esemény alkalmából.

Konstancában a tengerbe vetette magát egy bukaresti uriaszony, mert rájött, hogy a férje megcsalja

Bucuresti-Bukarest, aug. 15. Konstancában megrendítő féltékenységi dráma játszódott le. P. asszony, a bukaresti társadalom egy ismert tagja tudomást szerzett arról, hogy Tekergiolban nyaraló férje megcsalja. Az asszony tegnap Konstancába utazott, ahol rövid tudakozás után közölték vele,

hogy férje egy ismeretlen hölgy társaságában tölti idejét. Az asszony a tengerparti strandon csakugyan a jelzett hölgy társaságában látta viszont férjét, mire elkeseredésében a tengerbe vetette magát. Holttestét még nem találták meg.

Ellopták Alexandru cel Bun fejedelem holttestét

Felbontották az ötszáz évvel ezelőtt elhunyt fejedelem kriptáját, de úgy az ő, mint felesége holtteste összes értékeikkel együtt eltűnt

Bucuresti-Bukarest, aug. 15. Alexandru cel Bun Moldova egykori fejedelme halálának ötszázadik évfordulója alkalmából Jasiban nagy ünnepségeket készítenek elő. A jasi egyetem egyik régész professzora, aki a fejedelemmel kapcsolatos adatok után kutat, asatásokat végzett abban a jasi kriptában, ahová annakidején a fejedelmet eltemették. A professzor nagy meglepetésére azonban sem a fejedelem, sem pedig feleségének holttestét nem találták meg a koporsókban. Ugyancsak eltűntek azok a rendkívül értékes ékszerek is,

amelyekkel egykori feljegyzések szerint a fejedelmet és élete párját eltemették.

A jasi professzor felfedezése kinos feltűnést keltett. Az ügyben vizsgálat indult meg.

Halálosvégű kocsmái verekedés

Bucuresti-Bukarest, augusztus 15. Baragan községben egy koremai összeszólalkozás után Broasca Badin nevű egyén leszurta Nae Dragan földmivest, aki azonnal meghalt.

Horthy megkegyelmezett a kecskeméti halálraítélteknek

Halálbüntetés helyett életfogytiglani fegyház

Budapest, augusztus 15. Pénteken érkeztek fel a kabinetirodába a kecskeméti törvényszék, mint rögtönítélő bíróság által halálra ítélt két gyilkos gyümölcstolvaj: Lőrincz János és Szedlacsek József bűnügyének iratai.

A kormányzó a szombati napon mindkét elítéltnak megkegyelmezett és a rajuk a bíróság által kiszabott halálbüntetést életfogytiglani tartó fegyházbüntetésre változtatta át.

Nagy érdeklődéssel figyelik Párizsban az olasz légi- és flottagyakorlatokat

Párizs, augusztus 15. Francia politikai körökben feszült érdeklődéssel figyelik a folyamatban lévő olasz légi- és flottagyakorlatokat.

A párizsi lapok azt olvassák ki az olasz manőver-tervekből, hogy a hadgyakorlatok éle Franciaország ellen irányul. Nyilvánvaló — írja a Journal des Débats —, hogy Tripolis ezuttal Algirt és Tuniszt helyettesíti és hogy a tripoliszi csapatok az algiri francia csapatokat jelzik.

Az Intransigeant „főpróbáról” ír és megállapítja, hogy az olasz vezérkar adig ment a precizitásban, hogy még képzelt szigeteket is rajzolt a térképre, amely a valóságban Korzikát akarja jelképezni, azt a szigetet, amely háboru esetén Franciaország legfontosabb flottatámaszpontja. Rómában azzal is számolnak, hogy a monakói francia partvidéken kezdik meg az akciót a francia flotta ellen és ezzel lehetetlenné teszik a francia középtengeri flotta mozgósítását.

Hetvenhárom utasával Sebastopólnál elsüllyedt egy kiránduló hajó

Berlin, augusztus 15. Moszkván keresztül érkezett jelentés szerint Sebastopól közelében egy kirándulóhajó 73 diákkal elsüllyedt a Fekete tengeren. A kirándulók közül csuán hatot lehetett megmenteni, a többi diák a tengerbe fulladt.

Bécsből Budapestig akar egyfolytában uszni egy magyar távuszó

Budapest, augusztus 15. Bátka Ágoston bejelentette a kultuszminisztériumban, hogy Bécsből Budapestig hajlandó a Dunán leúszni. A kultuszminisztérium vállalja a rekorduzás költségeit és Bátka Ágoston a napokban Bécsben már start-hoz is áll, hogy 375 kilométert usson a Dunán.

A francia-amerikai viszony komoly alapja a világbékének

Párizs, augusztus 15. A párizsi angol követség egyik tanácsa ma átnyújtott egy jegyzéket Herriot francia miniszterelnöknek, amely foglalkozik a francia külügyminiszternek legutóbbi sajtó előtti nyilatkozatával és amelyben a miniszter felszólítja az Egyesült Államok követét, hogy Herriotnak, a Kellogg-paktum érdekében kifejtett működésért elismerését fejezze ki. Stimson kijelenti, hogy meggyőződése szerint a mostani francia-amerikai viszony komoly alapja a világbékének és e viszony kimélyítésénél elsősorban Herriot érdemeit kell elismerni.

Az évtized legnagyobb alkotása

Zilahy: Két fogoly. Könyvnap kiadás 618 oldal, díszvásonkötésben 90 lej. Szökevény 88 lej. Utánvételt portóval, beküldve portómentesen LEPAGE-nál. K-vár

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj-Kolozsvár, Strada Baron Pop (v. Brassai u.) 10. sz. Telefon 9-77

Taxa postai plátite in nu No. 224.716

da Baron L. F. Telefon: 9-77 Havonta 118, évre 600, egész táldre: Havon félévre 6, egész detések díjsza KELET” az zsidóság egye keink utányi rás megjelölé

Külföldi k

A kormány a külföldtől. M csi dolog. 50 jobb időkben Az adófizető van a kormán szemben. Az egyik sz viszont könnye Örülhet an legalább az áll fizető polgár mint az állami helyzet megvá Ugyanakkor fizető, mert le is a kölcsön méis csak az kell visszafizetele amugyis lent a költségvétel most egy bódott, amely fizetendő. E mulva kéni fo Miből fogjuk Miből?

Gyomor é

Ki ne ismertetességei: cse ség, jószívűség ezek együttes más az utóbbi Olyanok számá náik, megmondj oka. A komoly telesen csak az zis közepette is a krízist csak kes gazdasági a gond felhői hogyan szerezzéges attributuroszok válaszó Az ötéves t uyanis beállit orosz szomrusá „keep smiling” lett a jelszó. A olyan darabot izmokat különö ni addig, amik dik az örökös a többi ország bizonyára megjelensége. Eltű cokról, ami ug tüntetné el. Az ugyan nincs vá telen súlyos k előre. A szovje gok országa és magát az üres dött mosollyal. Kíssé nevetni

Hitler alko

A nagy Adolf mindenki, hogy ösgermán felist íjesztővé züllött „Nemzeti szo nem kell tovább üien a német tizemnégy millió háta mögött, cs tárgyalta magát Micsoda egy a Hitler, akiből eredendő, féle módja lett voln hogy saját prog vegye kezébe a Németország lidércnyomás. Hogyan törté Hitler vagy minden komol szimpla ember v maga is tudja, ia nem egyéb csak arra jó, h vele egyszerűbb jó arra, hogy k Németországot a Akármelyik ve